

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Εκσυγχρονισμός του πλαισίου λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς - Πρόγραμμα συνεισφοράς Δημοσίου σε ευάλωτους οφειλέτες μέχρι τη μεταβίβαση της κατοικίας τους στον φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης του κεφαλαίου Α' του μέρους δευτέρου του τρίτου βιβλίου του ν. 4738/2020 - Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2020/1151 και (ΕΕ) 2021/1159, νέος μειωμένος Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), επείγουσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση ιδίως της ενεργειακής κρίσης και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ν. 1969/1991	
Άρθρο 3	Αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επί παραβάσεων - Αντικατάσταση περ. ε΄ παρ. 1 άρθρου 78 του ν. 1969/1991
Άρθρο 4	Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 78 του ν. 1969/1991
Άρθρο 5	Δημοσιοποίηση των αποφάσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς - Προσθήκη παρ. 5, 6 και 7 στο άρθρο 78 του ν. 1969/1991
Άρθρο 6	Παραγραφή - Προσθήκη άρθρου 78B στον ν. 1969/1991
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ν. 2324/1995	
Άρθρο 7	Οργανισμός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς – Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 30 του ν. 2324/1995
Άρθρο 8	Διάρθρωση υπηρεσιών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς – Αντικατάσταση παρ. VI άρθρου 33 του ν. 2324/1995
Άρθρο 9	Διεύθυνση Αξιολογήσεων - Προσθήκη άρθρου 33Α στον ν. 2324/1995

Άρθρο 10	Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς – Αντικατάσταση παρ. 13 άρθρου 35 του ν. 2324/1995
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 11	Προθεσμία κατάρτισης Οργανισμού, Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας, Στρατηγικού Σχεδίου και Ετήσιου Επιχειρησιακού Σχεδίου
Άρθρο 12	Εξωτερικός Σύμβουλος
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΟΥΣ ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΜΙΣΘΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α΄ ΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ Ν. 4738/2020	
Άρθρο 13	Σκοπός
Άρθρο 14	Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 15	Ορισμοί
Άρθρο 16	Διαδικασία- Ηλεκτρονική πλατφόρμα
Άρθρο 17	Υποβολή αίτησης
Άρθρο 18	Διαδικασία έγκρισης ή απόρριψης της αίτησης- Ένομες συνέπειες
Άρθρο 19	Διαδικασία καταβολής συνεισφοράς του Δημοσίου
Άρθρο 20	Προσδιορισμός πληρωτέας δόσης- Ύψος συνεισφοράς του Δημοσίου
Άρθρο 21	Υποχρεώσεις ευάλωτου οφειλέτη- Ένομες συνέπειες μη τήρησης
Άρθρο 22	Διακοπή καταβολής συνεισφοράς Δημοσίου
Άρθρο 23	Αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών
Άρθρο 24	Παροχή στοιχείων
Άρθρο 25	Διενέργεια ελέγχων
Άρθρο 26	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ (ΕΕ) 2020/1151 ΚΑΙ (ΕΕ) 2021/1159	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2020/1151 (L 256) ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 92/83/ΕΟΚ (L 316) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΛΚΟΟΛΗ ΚΑΙ ΤΑ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ	
Άρθρο 27	Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης στο προϊόν απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών – Αντικατάσταση άρθρου 82 του ν. 2960/2001 (παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)
Άρθρο 28	Απαλλαγές από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης –Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 83 του ν. 2960/2001 (υποπερ. ι της περ. α και περ. β της παρ. 15 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)

Άρθρο 29	Τρόπος υπολογισμού βαθμών PLATO κατά όγκο στη μπίρα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 87 του ν. 2960/2001 (παρ. 1 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)
Άρθρο 30	Συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης ενδιάμεσων προϊόντων – Αντικατάσταση άρθρου 89 του ν. 2960/2001 (παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)
Άρθρο 31	Αφρώδη κρασιά - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 90 του ν. 2960/2001 (παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)
Άρθρο 32	Λοιπά αφρώδη ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση, εκτός από κρασί και μπίρα – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 92 του ν. 2960/2001 (παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)
Άρθρο 33	Πιστοποίηση Ανεξάρτητων Μικρών Παραγωγών – Προσθήκη άρθρου 93Γ στον ν. 2960/2001 (παρ. 13 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΙΗΜΕΡΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΩΝ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ 4, 7 ΚΑΙ 11 ΤΟΥ Ν.2969/2001	
Άρθρο 34	Σφράγιση αμβίκων ή αποστακτικών μηχανημάτων – Τροποποίηση παρ. 2 και 6 άρθρου 4 του ν. 2969/2001
Άρθρο 35	Διήμεροι Μικροί Αποσταγματοποιοί – Τροποποίηση παρ. Ε άρθρου 7 του ν. 2969/2001
Άρθρο 36	Κυρώσεις για υποβολή ψευδών δικαιολογητικών για την έκδοση άδειας απόσταξης – Τροποποίηση περ. ι) παρ. 3 άρθρου 11 του ν. 2969/2001
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2021/1159 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13^{HS} ΙΟΥΛΙΟΥ 2021 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2006/112/ΕΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	
Άρθρο 37	Απαλλαγή από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας των εισαγόμενων ή παραδιδόμενων αγαθών και παρεχόμενων υπηρεσιών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή φορέα ή οργανισμό της ΕΕ για την αντιμετώπιση του COVID-19 – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 του ν. 2859/2000 (άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2021/1159)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ – ΤΕΛΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 38	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 39	Τελικές - Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΝΕΟΣ ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ ΕΝ.Φ.Ι.Α. ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝ.Φ.Ι.Α. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ	
Άρθρο 40	Νέος υπολογισμός ΕΝ.Φ.Ι.Α. φυσικών προσώπων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 1 του ν. 4223/2013
Άρθρο 41	Κληρονόμος μετά από αποποίηση ως υποκείμενος σε ΕΝ.Φ.Ι.Α. και υπολογισμός ΕΝ.Φ.Ι.Α. – Τροποποίηση παρ. 1 και 9 άρθρου 2 του ν. 4223/2013
Άρθρο 42	Απαλλαγές από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2022 – Τροποποίηση παρ. 7, 7Α και 7Β άρθρου 3 του ν. 4223/2013
Άρθρο 43	Μεταβολές στον υπολογισμό του κύριου φόρου- Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4223/2013
Άρθρο 44	Κατάργηση συμπληρωματικού φόρου φυσικών προσώπων - Αντικατάσταση άρθρου 5 του ν. 4223/2013
Άρθρο 45	Προσδιορισμός προδιαγραφών για τις ανάγκες της μηχανογραφικής υλοποίησης – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 6 του ν. 4223/2013
Άρθρο 46	Χορήγηση εκπτώσεων στον ΕΝ.Φ.Ι.Α. – Τροποποίηση παρ. 1, 2, 2Α και 5 άρθρου 7 του ν. 4223/2013
Άρθρο 47	Καταβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε δέκα (10) μηνιαίες δόσεις – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 του ν. 4223/2013
Άρθρο 48	Χρόνος υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων – Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 23 του ν. 3427/2005
Άρθρο 49	Προσδιορισμός Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου - Τροποποίηση του άρθρου 32 του ν. 3842/2010
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	
Άρθρο 50	Επιστροφή ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία – Προσθήκη παρ. 4B στο άρθρο 78 του ν. 2960/2001
Άρθρο 51	Υπαγωγή των λιπασμάτων των ΔΚ 3101, 3102, 3103, 3104, 3105 στον υπερμειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. 6% - Τροποποίηση του Κεφαλαίου Α΄ ΑΓΑΘΑ του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α.
Άρθρο 52	Παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης του κατασκευαστή οικοδομών για την υπαγωγή στο καθεστώς αναστολής του φόρου - Τροποποίηση παρ. 4α άρθρου 6 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
Άρθρο 53	Υπαγωγή στον ειδικό τρόπο φορολόγησης του άρθρου 5Γ του ν. 4172/2013 – Τροποποίηση παρ. 3, 6, 7 και 8 άρθρου 5Γ και άρθρου 72 του ν. 4172/2013
Άρθρο 54	Εξαίρεση του Κοινού Κεφαλαίου της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997 και απαλλαγή των προσόδων του από τη φορολογία εισοδήματος – Τροποποίηση άρθρων 45 και 47 του ν. 4172/2013
Άρθρο 55	Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος των επιχορηγήσεων των κεφαλαιουχικών εταιρειών των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης για

	την κάλυψη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους προς τρίτους - Τροποποίηση άρθρου 46 του ν. 4172/2013
Άρθρο 56	Δυνατότητα παροχής πλήρους ή επιπλέον του τριάντα τοις εκατό (30%) έκπτωσης του υπερβαίνοντος κόστους δανεισμού για φορολογούμενους που ανήκουν σε ενοποιημένο όμιλο υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις - Τροποποίηση άρθρου 49 του ν. 4172/2013
Άρθρο 57	Διεύρυνση της απαλλαγής από τον φόρο κληρονομιάς των κοινών τραπεζικών λογαριασμών, ημεδαπής και αλλοδαπής, υπό όρους – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 25 του ν. 2961/2001
Άρθρο 58	Ρυθμίσεις καταβολής του φόρου εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2021 – Προσθήκη παρ. 76 και 77 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013
Άρθρο 59	Βεβαίωση και είσπραξη του ελλείμματος της Νέας Οικειοθελούς Παροχής του άρθρου έβδομου του Νέου Συνυποσχετικού - Προσθήκη άρθρου 56Α στον ν. 4607/2019
Άρθρο 60	Αναστολή φορολόγησης δωρεών υπό όρους για την ΕΑΝΕΠ – Προσθήκη στην παρ. 11 άρθρου 18 του ν. 4690/2020
Άρθρο 61	Κίνητρα για εταιρείες ειδικού σκοπού διαχείρισης οικογενειακής περιουσίας – Τροποποίηση άρθρου 71Η του ν. 4172/2013
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 62	Ρύθμιση για τις συμβάσεις του άρθρου 5B του ν. 3986/2011 – Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 4 του άρθρου 5B του ν. 3986/2011
Άρθρο 63	Ρυθμίσεις για τους αστικούς συνεταιρισμούς – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 5 του ν. 1667/1986
Άρθρο 64	Διαιτησία (αμοιβές – ΤΑΧΔΙΚ) - Τροποποίηση άρθρου 6 του ν. 1816/1988
Άρθρο 65	Έκτακτες ρυθμίσεις για την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας για το έτος 2022, λόγω πανδημίας και έκτακτων συνθηκών
Άρθρο 66	Παράταση της προθεσμίας υποβολής αίτησης για αδειοδότηση παραχώρησης χρήσης υφισταμένων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1α και 2γ άρθρου 14Α του ν. 2971/2001
Άρθρο 67	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 68	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων στην τομεακή νομοθεσία που αφορά στη λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ώστε να ενισχυθούν η αποτελεσματικότητα, η διαφάνεια και η ασφάλεια δικαίου.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Διοικητικού της Συμβουλίου, ο εκσυγχρονισμός του περιεχομένου του Οργανισμού και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η εισαγωγή νέας Διεύθυνσης Αξιολογήσεων εντός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και η καθιέρωση προθεσμίας ειδικής παραγραφής της εξουσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την επιβολή κυρώσεων, ώστε να βελτιωθούν η εσωτερική λειτουργία και η εποπτεία που ασκεί η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ν. 1969/1991

Άρθρο 3

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επί παραβάσεων - Αντικατάσταση περ. ε΄ παρ. 1 άρθρου 78 του ν. 1969/1991

Η περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 1969/1991 (Α΄ 167) αντικαθίσταται ως εξής:
«ε. Επιβάλλει τις προβλεπόμενες στο νόμο και το ενωσιακό δίκαιο κυρώσεις και πειθαρχικές ποινές.

Μπορεί, επίσης, να απευθύνει συστάσεις στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα, ενώ δύναται να μην επιβάλλει κυρώσεις για παραβάσεις τυπικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα, αν διαπιστώνει ότι το υπόχρεο πρόσωπο έχει λάβει τα κατάλληλα μέτρα συμμόρφωσης, ώστε να άρει την παράβαση. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου.»

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 78 του ν. 1969/1991

1. Η παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 1969/1991 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι κατά νόμο αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ασκούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη συνολική στρατηγική, την πολιτική και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου, έχει, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας,

β) καταρτίζει το Στρατηγικό Σχέδιο, το οποίο καθορίζει τη μακροπρόθεσμη στρατηγική κατεύθυνση και τους βραχυπρόθεσμους και μεσοπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους, την αποστολή και τις βασικές αξίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Το Στρατηγικό Σχέδιο καταρτίζεται σε πενταετή βάση, μπορεί να αναθεωρείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, όποτε κρίνεται τούτο σκόπιμο, και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,

γ) καταρτίζει το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο, το οποίο αφορά στα προγράμματα δράσης και τα επιμέρους επιχειρησιακά σχέδια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο των επιλογών, των προτεραιοτήτων, των κατευθύνσεων και των στόχων που θέτει το Δ.Σ. για την κεφαλαιαγορά. Με το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο γίνεται επιμερισμός των στρατηγικών στόχων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σε ετήσιους στόχους, δράσεις και έργα, περιγράφονται τα ορόσημα και οι κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας και αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο το Στρατηγικό Σχέδιο τίθεται σε εφαρμογή, κατά τη διάρκεια του έτους. Με το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο καθορίζονται, επίσης, οι ποιοτικοί ή ποσοτικοί στόχοι των υπηρεσιών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και οι υποχρεώσεις, οι δράσεις και τα έργα προς υλοποίηση, σε συμφωνία με το Στρατηγικό Σχέδιο. Το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,

δ) καταρτίζει την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων, με την οποία παρουσιάζονται το έργο και τα αποτελέσματα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στους κρίσιμους τομείς δράσης, σε σχέση με τους στόχους του Ετήσιου Επιχειρησιακού Σχεδίου του προηγούμενου έτους,

ε) εγκρίνει τον Ετήσιο Προϋπολογισμό, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 2324/1995 (Α' 146),

στ) αποφασίζει για τον τρόπο λειτουργίας των οργανικών μονάδων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σε επίπεδο γενικής διεύθυνσης, διεύθυνσης, τμημάτων ή άλλων επιμέρους μονάδων και υπηρεσιών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Οργανισμό και τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας,

ζ) διασφαλίζει ότι το πρόγραμμα και οι δραστηριότητες των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συμβαδίζουν με το Στρατηγικό Σχέδιο, το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο και τους τιθόμενους στόχους,

η) ελέγχει και εποπτεύει τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με τον ν. 4795/2021 (Α' 62),

θ) παρακολουθεί την πορεία εκτέλεσης του ετήσιου προϋπολογισμού, ελέγχει και αποφαινεται για τη σκοπιμότητα δαπανών για έργα, παροχή υπηρεσιών ή προμήθειες,

ι) με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συστήνει και συγκροτεί υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια,

ια) μεταφέρει ανθρώπινους, οικονομικούς και λειτουργικούς πόρους, καθώς και υλικοτεχνικό εξοπλισμό μεταξύ των οργανικών μονάδων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,

ιβ) υποδεικνύει εκπροσώπους της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σε συλλογικά όργανα του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλων υπουργείων και φορέων της ημεδαπής και της αλλοδαπής,

ιγ) παρακολουθεί και ελέγχει την υλοποίηση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης, όπως καθορίζονται στον Οργανισμό και στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας. Υποχρεώσεις

παρακολούθησης και ελέγχου των ρυθμίσεων διακυβέρνησης αναλαμβάνουν και τα όργανα στα οποία ανατίθεται, κάθε φορά, η εκπλήρωση καθηκόντων, κατά τους ανωτέρω Οργανισμό και Κανονισμό,

ιδ) αξιολογεί περιοδικά και, πάντως, ανά τριετία την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων διακυβέρνησης και εισηγείται την τροποποίηση του Οργανισμού ή του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας, όπου τούτο κρίνεται σκόπιμο. Για την αξιολόγηση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι υποβάλλουν γραπτές προτάσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από εσωτερική διαβούλευση με τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,

ιε) διασφαλίζει την εφαρμογή του Οργανισμού και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας, την επαρκή και αποτελεσματική λειτουργία των οργανικών μονάδων και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και τη χρηστή διαχείριση των πόρων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,

ιστ) ασκεί κάθε αρμοδιότητα που δεν υπάγεται σε άλλο όργανο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.».

Άρθρο 5

Δημοσιοποίηση των αποφάσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς - Προσθήκη παρ. 5, 6 και 7 στο άρθρο 78 του ν. 1969/1991

Στο άρθρο 78 του ν. 1969/1991 (Α' 167) προστίθεται παρ. 5, 6 και 7 ως εξής:

«5. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται οι αποφάσεις επιβολής διοικητικής κύρωσης ή μέτρου για παραβάσεις της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά, οι οποίες αναρτώνται στον διαδικτυακό της τόπο. Ιδίως αναρτώνται οι αποφάσεις των οποίων η δημοσιοποίηση είναι αναγκαία για την προστασία του επενδυτικού κοινού. Η ανάρτηση λαμβάνει χώρα μετά από την έγγραφη ενημέρωση του προσώπου στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο και αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στη σχετική απόφαση. Η ανάρτηση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το είδος και τη φύση της παράβασης, καθώς και την ταυτότητα του προσώπου στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο. Η υποχρέωση ανάρτησης δεν ισχύει για αποφάσεις επιβολής μέτρων διερευνητικού χαρακτήρα, όπως όταν διατάσσεται η διενέργεια ελέγχου σε εποπτευόμενη οντότητα.

6. Σε περίπτωση άσκησης, ενώπιον των δικαστικών, διοικητικών ή άλλων αρχών, προσφυγής κατά της απόφασης επιβολής διοικητικής κύρωσης ή μέτρου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναρτά αμέσως στον διαδικτυακό της τόπο τις πληροφορίες αυτές και κάθε μεταγενέστερη πληροφορία σχετική με το αποτέλεσμα της προσφυγής. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναρτά, επιπλέον, πληροφορίες για κάθε δικαστική απόφαση που ακυρώνει αμετάκλητα προηγούμενη απόφαση επιβολής διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων.

7. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διατηρεί κάθε ανάρτηση ελεύθερα προσβάσιμη στον διαδικτυακό της τόπο.».

Άρθρο 6

Παραγραφή – Προσθήκη άρθρου 78B στον ν. 1969/1991

Στον ν. 1969/1991 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 78B ως εξής:

«Άρθρο 78B

Παραγραφή εξουσίας επιβολής διοικητικών κυρώσεων

1. Η εξουσία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων υπόκειται σε πενταετή παραγραφή.
2. Η παραγραφή που ισχύει για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων αρχίζει από την ημέρα διάπραξης της παράβασης. Αν μια παράβαση είναι διαρκής ή έχει διαπραχθεί κατ' εξακολούθηση, η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα παύσης της παράβασης.
3. Η παραγραφή που ισχύει για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων διακόπτεται από κάθε πράξη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών [(E.A.K.A.A.), European Securities and Markets Authority (ESMA)], ή άλλης αρμόδιας ενωσιακής ή εθνικής αρχής, η οποία φέρει βέβαιη χρονολογία και αφορά στη διερεύνηση ή σε διαδικασίες κατά της συγκεκριμένης παράβασης. Στις πράξεις που συνεπάγονται τη διακοπή της παραγραφής συγκαταλέγονται ιδίως:
  - α) οι γραπτές αιτήσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή άλλης αρμόδιας, κατά τα ανωτέρω, αρχής για την παροχή πληροφοριών,
  - β) η εντολή ελέγχου που χορηγεί η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε υπάλληλό της και της οποίας η χρονολογία βεβαιώνεται με σταθερό μέσο,
  - γ) οι πράξεις άσκησης εξουσιών ελέγχου,
  - δ) η υποβολή εισήγησης ελέγχου στη Διεύθυνση Αξιολογήσεων,
  - ε) η υποβολή εισήγησης από τη Διεύθυνση Αξιολογήσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο.Στις περιπτώσεις πράξεων, η ισχύς των οποίων εξαρτάται από την κοινοποίησή τους, η διακοπή της παραγραφής ισχύει από την ημερομηνία κοινοποίησής τους.
4. Η παραγραφή που ισχύει για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων αρχίζει εκ νέου ύστερα από κάθε διακοπή. Ωστόσο, η παραγραφή συμπληρώνεται, το αργότερο, την ημέρα παρέλευσης από την ημέρα διάπραξης της παράβασης προθεσμίας ίσης με το διπλάσιο της προθεσμίας παραγραφής, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν έχει μέχρι τότε επιβάλει κύρωση. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά χρονικό διάστημα ίσο με τον χρόνο αναστολής της παραγραφής κατά την παρ. 5.
5. Η παραγραφή που ισχύει για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων αναστέλλεται για όσο καιρό σχετική με την υπόθεση πράξη ή απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποτελεί αντικείμενο διαδικασίας που εκκρεμεί ενώπιον των δικαστηρίων.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ν. 2324/1995

Άρθρο 7

Οργανισμός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς – Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 30 του ν. 2324/1995

Η παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 2324/1995 (Α' 146) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133), μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καταρτίζεται ο Οργανισμός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και επιπλέον καθορίζονται τα προσόντα και η ειδικότερη διαδικασία πρόσληψης εξωτερικών συμβούλων.».

Άρθρο 8

Διάρθρωση υπηρεσιών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς – Αντικατάσταση παρ. VI άρθρου 33 του ν. 2324/1995

Η παρ. VI του άρθρου 33 του ν. 2324/1995 (Α' 146) αντικαθίσταται ως εξής:

«VI. α. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οι οποίες εξειδικεύονται περαιτέρω στον Οργανισμό, διαρθρώνονται ως εξής:

- αα) Διεύθυνση Εισηγμένων Εταιρειών,
- αβ) Διεύθυνση Παρόχων Επενδυτικών Υπηρεσιών, Αγορών και Συστημάτων, Εκκαθάρισης και Διακανονισμού,
- αγ) Διεύθυνση Θεσμικών Επενδυτών,
- αδ) Διεύθυνση Εποπτείας Αγορών,
- αε) Διεύθυνση Αξιολογήσεων,
- αστ) Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων,
- αζ) Διεύθυνση Μελετών,
- αη) Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών,
- αθ) Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών,
- αι) Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου,
- αια) Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών,
- αιβ) Διεύθυνση Πληροφορικής,
- αιγ) Μονάδα Διαχείρισης Δεδομένων,
- αιδ) Γραφείο Προέδρου και Αντιπροέδρων,
- αιε) Γραμματεία Διοικητικού Συμβουλίου, Εκτελεστικής Επιτροπής και Γενικού Διευθυντή,
- αιστ) Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας,
- αιζ) Μονάδα Εξυγίανσης Επιχειρήσεων, Επενδύσεων και Εκκαθαριστικών Φορέων,
- αιη) Αυτοτελές Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχων Εταιρειών Βόρειας Ελλάδας,
- αιθ) Αυτοτελές Τμήμα Καινοτομίας,
- αικ) Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων.

β. Στις αρμοδιότητες κάθε διεύθυνσης ή μονάδας με εποπτικές αρμοδιότητες συμπεριλαμβάνεται αρμοδιότητα ελέγχου τήρησης της νομοθεσίας και σύνταξης αντίστοιχης έκθεσης ελέγχου-εισήγησης για παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς.

γ. Σε περίπτωση εκκίνησης διαδικασίας επιβολής κυρώσεων με την παροχή στον ελεγχόμενο δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης, η αρμόδια διεύθυνση ή μονάδα της περ. α' υποβάλλει στη Διεύθυνση Αξιολογήσεων τη σχετική έκθεση ελέγχου-εισήγηση για την έναρξη της διαδικασίας επιβολής κυρώσεων.»

Άρθρο 9

Διεύθυνση Αξιολογήσεων - Προσθήκη άρθρου 33Α στον ν. 2324/1995

Στον ν. 2324/1995 (Α' 146) προστίθεται άρθρο 33Α ως εξής:

«Άρθρο 33^Α

Διεύθυνση Αξιολογήσεων

1. Συστήνεται Διεύθυνση Αξιολογήσεων, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Οργανισμού, η οποία είναι αρμόδια για την αξιολόγηση των υποθέσεων που χειρίζονται οι διευθύνσεις ή οι μονάδες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όταν έχει εκκινήσει διαδικασία

επιβολής κυρώσεων για παραβάσεις της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά και ανάκλησης άδειας λειτουργίας εποπτευόμενων φορέων. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της εξεταζόμενης υπόθεσης, η Διεύθυνση Αξιολογήσεων δύναται να ζητά, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας, από την αρμόδια διεύθυνση πρόσθετα στοιχεία ή πληροφορίες ή και περαιτέρω έλεγχο της υπόθεσης, κατόπιν ειδικής αιτιολογίας.

2. Η Διεύθυνση Αξιολογήσεων αξιολογεί τα αποτελέσματα και τα πορίσματα των εισηγήσεων ελέγχου και έναρξης διαδικασίας επιβολής κυρώσεων που της υποβάλλονται από τις διευθύνσεις ή μονάδες της περ. α' της παρ. VI του άρθρου 33, για τη διαπίστωση παραβάσεων της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς και εισηγείται σχετικά στο Διοικητικό Συμβούλιο. Για την ως άνω διερεύνηση λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις του ελεγχόμενου προσώπου. Για τις περιπτώσεις ανάκλησης άδειας λειτουργίας, ως τέτοιες νοούνται οι απόψεις που υποβάλλονται μετά από την κοινοποίηση στον ελεγχόμενο της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, περί έναρξης διαδικασίας ανάκλησης άδειας λειτουργίας, η οποία επέχει θέση κλήσης για την άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης.

3. Η Διεύθυνση Αξιολογήσεων εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο την επιβολή διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων ή την αρχειοθέτηση της υπόθεσης, λόγω μη στοιχειοθέτησης παράβασης.

4. Σε περιπτώσεις έναρξης διαδικασίας ανάκλησης άδειας λειτουργίας εποπτευόμενου φορέα, η Διεύθυνση Αξιολογήσεων εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο την ανάκληση της άδειας λειτουργίας εποπτευόμενου φορέα, ή την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς, ή την αρχειοθέτηση της υπόθεσης, λόγω μη στοιχειοθέτησης παράβασης.».

Άρθρο 10

Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς – Αντικατάσταση παρ. 13 άρθρου 35 του ν. 2324/1995

Η παρ. 13 του άρθρου 35 του ν. 2324/1995 (Α' 146) αντικαθίσταται ως εξής:

«13. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καταρτίζεται και τροποποιείται ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της. Ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών, μετά από έλεγχο νομιμότητας. Στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας καθορίζονται ιδίως:

α) η εσωτερική λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως οι εσωτερικές διαδικασίες που διέπουν κάθε αντικείμενο εργασίας, η διαδικασία συγκρότησης και ο τρόπος λειτουργίας των συλλογικών οργάνων της, ο τρόπος διεξαγωγής των συνεδριάσεων, που μπορούν να λαμβάνουν χώρα και με τηλεδιάσκεψη, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και οι όροι αντικατάστασης ή αναπλήρωσης των μελών τους,

β) το πλαίσιο λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και η οργάνωση και η λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και διαχείρισης κινδύνου, σύμφωνα με τα Κεφάλαια Δ', Ε' και ΣΤ' του ν. 4795/2021 (Α' 62),

γ) οι πολιτικές και οι κανόνες δεοντολογίας που οφείλουν να τηρούν τα όργανα διοίκησης και το προσωπικό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οι μηχανισμοί αποτροπής, εντοπισμού και διαχείρισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων και οι διαδικασίες εσωτερικής προειδοποίησης, σε σχέση με δυνητικές ή πραγματικές παραβάσεις του προσωπικού,

δ) η διαδικασία ανταλλαγής στοιχείων και πληροφοριών μεταξύ των οργάνων διοίκησης και των οργανικών μονάδων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,
ε) ο τρόπος λειτουργίας των οργανικών μονάδων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και οι όροι συνεργασίας μεταξύ αυτών,
στ) τα κάθε είδους εργασιακά και υπηρεσιακά θέματα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα ζητήματα αναφορικά με την υγεία και ασφάλεια του προσωπικού,
ζ) η διαδικασία υποβολής καταγγελιών, ο χειρισμός τους, τα κριτήρια εξέτασής τους και τα κριτήρια καθορισμού του απώτατου χρόνου εξέτασης αυτών. Για τον καθορισμό των κριτηρίων του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, το δημόσιο συμφέρον, ως ειδικότερο συμφέρον του επενδυτικού κοινού, καθώς και οι πιθανές επιπτώσεις της εικαζόμενης παράβασης στην ομαλή λειτουργία της αγοράς. Τα κριτήρια της κατά προτεραιότητα εξέτασης των καταγγελιών ποσοτικοποιούνται, κατ' εφαρμογή συστήματος μοριοδότησης, και καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή αυτού. Το σύστημα μοριοδότησης χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τον εσωτερικό χειρισμό των καταγγελιών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τα αποτελέσματα της κατάταξης δεν δημοσιοποιούνται και δεν κοινοποιούνται στον καταγγέλλοντα ή σε τρίτο,
η) τα κριτήρια της κατά προτεραιότητα εξέτασης, αυτεπάγγελτα ή κατόπιν καταγγελίας, υποθέσεων πιθανολογούμενων παραβάσεων, τα κριτήρια θέσπισης στρατηγικών στόχων, κατ' εφαρμογή συστήματος ανάλυσης κινδύνου, και ο καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής αυτού.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 11

Προθεσμία κατάρτισης Οργανισμού, Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας, Στρατηγικού Σχεδίου και Ετήσιου Επιχειρησιακού Σχεδίου

Εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς υποβάλλει στον Υπουργό Οικονομικών σχέδιο προεδρικού διατάγματος για τον Οργανισμό και καταρτίζει τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας, το Στρατηγικό Σχέδιο και το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο, σύμφωνα με τον παρόντα. Για τις ανάγκες της πρώτης εφαρμογής του επιχειρησιακού σχεδιασμού, κατά τους όρους του παρόντος, το πρώτο Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο καταρτίζεται για χρονικό διάστημα μέχρι το πέρας του έτους που ακολουθεί το έτος κατάρτισης.

Άρθρο 12

Εξωτερικός Σύμβουλος

Για τις ανάγκες σχεδιασμού και κατάρτισης του Οργανισμού, του Κανονισμού και των Σχεδίων του άρθρου 11, καθώς και για κάθε άλλο θέμα σχετικό με τα ανωτέρω, που αφορά στην ομαλή μετάβαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στους όρους του παρόντος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορεί να αναθέσει σε εξωτερικό σύμβουλο, διεθνούς κύρους, με αναγνωρισμένη εμπειρία και εξειδίκευση, το έργο της κατάρτισής τους.

Ο σύμβουλος του πρώτου εδαφίου παρέχει ενημέρωση στο Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σε τρίμηνη βάση ή και εκτάκτως, αν τούτο κρίνεται σκόπιμο, ως προς την πρόοδο των εργασιών του και ως προς την ύπαρξη ζητημάτων που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την ομαλή πορεία των εργασιών της μετάβασης. Με την περάτωση των εργασιών του, συντάσσεται πρωτόκολλο παράδοσης εργασιών, το οποίο εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΟΥΣ ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗ
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΜΙΣΘΩΣΗΣ ΤΟΥ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α΄ ΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ Ν. 4738/2020

Άρθρο 13
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η καταβολή συνεισφοράς του Δημοσίου στους οφειλέτες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, προκειμένου να επέλθει αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κύριας κατοικίας τους ή εκποίησης αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης, μέχρι τη μεταβίβασή της στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης σύμφωνα με το άρθρο 219 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207).

Άρθρο 14
Πεδίο εφαρμογής

Το Δημόσιο συνεισφέρει, για οφειλέτες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4738/2020 (Α΄ 207), στις δόσεις που είναι αναγκαίες, για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει από επισπεύδοντα πιστωτή κατά της κύριας κατοικίας του οφειλέτη, ή της διαδικασίας εκποίησης αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης. Η συνεισφορά του παρόντος παρέχεται μέχρι τη μεταβίβαση της κύριας κατοικίας στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, σύμφωνα με το άρθρο 219 του ν. 4738/2020 και για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους δεκαπέντε (15) μήνες, όποιο από τα δύο γεγονότα προηγηθεί. Η προθεσμία των δεκαπέντε (15) μηνών ξεκινά από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης κατά το άρθρο 18. Με το πέρας των δεκαπέντε (15) μηνών, ή από τη λειτουργία του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, όποιο από τα δύο γεγονότα προηγηθεί, παύει αυτοδικαίως η συνεισφορά του Δημοσίου, καθώς και η αναστολή της παρ. 2 του άρθρου 18, οπότε και η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης ή εκποίησης στο πλαίσιο της πτώχευσης συνεχίζεται από το σημείο στο οποίο ευρισκόταν κατά τον χρόνο που επήλθε η αναστολή. Ομοίως, μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν δύναται να υποβληθούν νέες αιτήσεις για συνεισφορά.

Άρθρο 15
Ορισμοί

Για τις ανάγκες του παρόντος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Ως «ευάλωτος οφειλέτης», νοείται ο οφειλέτης, στο πρόσωπο του οποίου πληρούνται σωρευτικά τα εισοδηματικά, περιουσιακά και λοιπά κριτήρια που ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74).

β) Ως «βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη», νοείται η βεβαίωση της περ. β του άρθρου 217 του ν. 4738/2020 (Α' 207), η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία της υπό στοιχεία 96550 ΕΞ 2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 3571), για τον καθορισμό της αρμόδιας υπηρεσίας και της διαδικασίας διαπίστωσης του ευάλωτου οφειλέτη και έκδοσης της σχετικής βεβαίωσης της περ. β του άρθρου 217 του ν. 4738/2020.

γ) Ως «επισπεύδων πιστωτής», νοείται ο πιστωτής που έχει προβεί πρώτος σε κατάσχεση επί της κύριας κατοικίας του οφειλέτη.

δ) Ως «αξία κύριας κατοικίας» νοείται:

δα) σε περίπτωση που επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση, η τιμή της πρώτης προσφοράς της κύριας κατοικίας για την έναρξη του πλειστηριασμού, σύμφωνα με την έκθεση εκτίμησης του πιστοποιημένου εκτιμητή, και

δβ) σε περίπτωση πτώχευσης, η φορολογητέα αξία της κύριας κατοικίας για τον υπολογισμό του ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), σύμφωνα με τον ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως αυτή προκύπτει από την τελευταία πράξη προσδιορισμού φόρου.

ε) Ως «κύρια κατοικία», νοείται η κατοικία της περ. ε του άρθρου 217 του ν. 4738/2020.

στ) Ως «Φορέας Απόκτησης και Επαναμίσθωσης», νοείται ο φορέας της περ. στ του άρθρου 217 του ν. 4738/2020.

Άρθρο 16

Διαδικασία - Ηλεκτρονική πλατφόρμα

1. Η διαδικασία του παρόντος διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων, η οποία αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Δημόσιας Διοίκησης, σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Στην πλατφόρμα παρέχεται πρόσβαση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr – ΕΨΠ).

2. Αρμόδια υπηρεσία για τη διαπίστωση της πλήρωσης των κριτηρίων που ισχύουν και την έγκριση της αίτησης, ορίζεται η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 17

Υποβολή αίτησης

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4738/2020 (Α' 207), για το οποίο έχει εκδοθεί, κατόπιν σχετικής αίτησής του, βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, δικαιούται να υποβάλει αίτηση για τη συνεισφορά του Δημοσίου στην απομείωση των υποχρεώσεών του για το χρονικό διάστημα του άρθρου 14. Σε περίπτωση που η κύρια κατοικία ανήκει στον ευάλωτο οφειλέτη μόνο ως προς ιδανικό μερίδιο ή αν ο ευάλωτος είναι ψιλός κύριος ή επικαρπωτής, η υποβολή της αίτησης του παρόντος προϋποθέτει τη σύμπραξη όλων των συνιδιοκτητών, συμπεριλαμβανομένων των ψιλών κυρίων και επικαρπωτών.

2. Απαγορεύεται η υποβολή δεύτερης αίτησης από το ίδιο φυσικό πρόσωπο.

3. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά, με τη χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet). Μέσω της ταυτοποίησης, ανακτώνται αυτόματα από τις βάσεις δεδομένων της Φορολογικής Διοίκησης τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Πλήρη στοιχεία του αιτούντος και ειδικότερα το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, ο δηλωμένος Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης και οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας, αν ο δικαιούχος είναι επιτηδευματίας.

β) Πλήρη στοιχεία του συζύγου ή του συμβιούντος και των εξαρτώμενων μελών του και ειδικότερα το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, ο δηλωμένος Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης και οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας, αν είναι επιτηδευματίες.

4. Ο αιτών συμπληρώνει το τηλέφωνο, τη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του, τα οποία δύναται να αντληθούν από το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133) εφόσον έχουν καταχωρισθεί σε αυτό από τον αιτούντα και επισυνάπτει ή βεβαιώνει, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα:

α) τη βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, που έχει εκδώσει σύμφωνα με την περ. β του άρθρου 217 του ν. 4738/2020 και την υπό στοιχεία 96550 ΕΞ 2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 3571), το αργότερο τρεις (3) μήνες πριν την αίτηση του παρόντος, στην οποία έχει επιβεβαιωθεί και η κύρια κατοικία του ευάλωτου οφειλέτη,

β) κατά περίπτωση, είτε το απόσπασμα κατασχετήριας έκθεσης, είτε τη διακήρυξη περί διενέργειας πλειστηριασμού, ή την απόφαση περί κήρυξής του σε κατάσταση πτωχεύσεως.

γ) Ότι έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης ή ότι σε βάρος της κύριας κατοικίας του επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση από ενυπόθηκο ή προσημειούχο πιστωτή και είχε τη δυνατότητα να ενταχθεί στη διαδικασία του άρθρου 219 του ν. 4738/2020 κατά τον χρόνο έναρξης της ισχύος του νόμου αυτού.

ε) Ότι δεσμεύεται οριστικά και αποδέχεται να προβεί στη μεταβίβαση της κύριας κατοικίας στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 219 του ν. 4738/2020, μόλις αυτός συσταθεί και το αργότερο εντός του χρονικού διαστήματος της παρ. 2 του άρθρου 22.

στ) Ότι δεν έχει περιέλθει σε κατάσταση ευάλωτου οφειλέτη λόγω απόκρυψης ή μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων σε τρίτα πρόσωπα, καθώς και ότι δεν αποκτήθηκαν περιουσιακά στοιχεία μετά την έκδοση της βεβαίωσης ευάλωτου.

ζ) Ότι τα στοιχεία βάσει των οποίων εκδόθηκε η βεβαίωση ευάλωτου είναι αληθή.

η) Ότι παρέχει άδεια στους χρηματοδοτικούς φορείς και στο Δημόσιο για πρόσβαση, επεξεργασία και διασταύρωση των δεδομένων που περιλαμβάνονται στην αίτηση και στη βεβαίωση ευάλωτου, καθώς και άλλων δεδομένων του που βρίσκονται στην κατοχή των χρηματοδοτικών φορέων, για τους σκοπούς του παρόντος.

θ) Σε περιπτώσεις ελευθέρων επαγγελματιών, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχουν υπερβεί τα όρια που προβλέπονται για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

5. Η υποβολή της αίτησης του παρόντος συνεπάγεται αυτοδίκαια την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 (Α' 170) για τον έλεγχο της πλήρωσης των κριτηρίων του παρόντος και υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης για την ακρίβεια και την πληρότητα του περιεχομένου και των υποβληθέντων εγγράφων.

6. Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών των παρ. 3 και 4, η αίτηση θεωρείται οριστικά υποβληθείσα και η ηλεκτρονική πλατφόρμα προβαίνει αυτόματα στις απαραίτητες διασταυρώσεις των παρεχόμενων στοιχείων.

7. Οι αιτήσεις κατά το παρόν άρθρο υποβάλλονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας:

α) Σε περίπτωση που η επιβολή της κατάσχεσης έχει λάβει χώρα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αλλά οπωσδήποτε εντός του χρονικού διαστήματος των εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών προ της έναρξης ισχύος των άρθρων 217 έως 226 του ν. 4738/2020, σύμφωνα με το άρθρο 308 του νόμου αυτού, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ομοίως, σε περίπτωση που η πτώχευση έχει λάβει χώρα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, αλλά οπωσδήποτε μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4738/2020, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Σε περίπτωση κήρυξης πτώχευσης ή επιβολής κατάσχεσης μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία επιβολής της κατάσχεσης ή δημοσίευσης της απόφασης που κηρύσσει την πτώχευση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 84 του ν. 4738/2020.

γ) Σε κάθε περίπτωση, και υπό την επιφύλαξη των περ. α) και β), δεν μπορούν να υποβληθούν νέες αιτήσεις σε χρονικό σημείο πέραν των δεκαπέντε (15) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 18

Διαδικασία έγκρισης ή απόρριψης της αίτησης- Έννομες συνέπειες

1. Με την οριστική υποβολή της αίτησης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 17, αυτή διαβιβάζεται στον επισπεύδοντα πιστωτή, ο οποίος δύναται να προβεί, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών, σε περαιτέρω διασταύρωση των δηλωθέντων στοιχείων της, βάσει των στοιχείων που έχει στη διάθεσή του. Εάν, κατά τον έλεγχο αυτό, διαπιστωθεί ότι ο αιτών δεν πληροί ένα ή περισσότερα κριτήρια, είτε χαρακτηρισμού ως ευάλωτου είτε επιλεξιμότητας, και αυτό αποδεικνύεται από έγγραφα, αποστέλλεται σχετική ειδοποίηση στον αιτούντα μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Με την αποστολή της σχετικής ειδοποίησης, η διαδικασία περαιώνεται και η αίτηση θεωρείται απορριφθείσα. Σε διαφορετική περίπτωση, η αίτηση γίνεται δεκτή και αποστέλλεται ενημέρωση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, προκειμένου στη συνέχεια η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους να εκδώσει εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών την απόφαση έγκρισης της συνεισφοράς Δημοσίου. Η απόφαση αυτή φέρει την υπογραφή του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με μηχανικό μέσο, καθώς και μοναδικό αριθμό ελέγχου της γνησιότητάς της και αναρτάται αυθημερόν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα.

2. Από την ανάρτηση της απόφασης έγκρισης συνεισφοράς του Δημοσίου, και υπό τον όρο της καταβολής της δόσης που ορίζεται στο άρθρο 20, αναστέλλεται η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη, ή της διαδικασίας εκποίησης αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης, μέχρι τη μεταβίβασή της στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, σύμφωνα με το άρθρο 219 του ν. 4738/2020 (Α' 207). Η αναστολή δεν καταλαμβάνει: α) διαδικαστικές ενέργειες, προπαρασκευαστικές της διενέργειας πλειστηριασμού ή της εκποίησης, β) τη δέσμευση ή την αναγκαστική εκποίηση άλλων περιουσιακών στοιχείων, πλην της κύριας κατοικίας. Η αναστολή της παρούσας λήγει με την με οποιοδήποτε τρόπο παύση ή περαίωση της συνεισφοράς του Δημοσίου, οπότε και

η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης συνεχίζεται από το σημείο στο οποίο ευρισκόταν κατά τον χρόνο που επήλθε η αναστολή.

3. Από το χρονικό σημείο της παρ. 2, οφειλές προς χρηματοδοτικούς φορείς οι οποίοι λαμβάνουν τη δόση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 19, παύουν να παράγουν λοιπά έξοδα.

Άρθρο 19

Διαδικασία καταβολής συνεισφοράς του Δημοσίου

1. Με την ανάρτηση της εγκριτικής απόφασης καταβολής συνεισφοράς του Δημοσίου, αυτή γνωστοποιείται στα αρμόδια όργανα, προκειμένου να εκκινήσει η καταβολή. Για την έγκριση και καταβολή της συνεισφοράς δεν απαιτείται φορολογική ή ασφαλιστική ενημερότητα του οφειλέτη.

2. Η συνεισφορά του Δημοσίου καταβάλλεται στους ειδικούς και ακατάσχετους λογαριασμούς εξυπηρέτησης των οφειλών, που έχουν αποσταλεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, ως εξής: α) σε περίπτωση που έχει επισπευθεί αναγκαστική εκτέλεση επί της κύριας κατοικίας, καταβάλλεται στον λογαριασμό που υποδεικνύεται από τον πιστωτή που έχει εμπράγματο βάρος α' τάξης επί αυτής, και, σε περίπτωση μη βεβαρυμμένου ακινήτου, στον λογαριασμό που υποδεικνύεται από τον επισπεύδοντα πιστωτή, και β) σε περίπτωση που ο οφειλέτης έχει κηρυχθεί σε πτώχευση, αλλά δεν έχει επισπευθεί αναγκαστική εκτέλεση επί της κύριας κατοικίας, καταβάλλεται στον λογαριασμό που υποδεικνύεται από τον πιστωτή που έχει εμπράγματο βάρος α' τάξης επί αυτής, και, σε περίπτωση μη βεβαρυμμένου ακινήτου, αποτελεί μέρος της πτωχευτικής περιουσίας. Σε περίπτωση μεταβίβασης της δανειακής απαίτησης, ο αποκτών αναγγέλλεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και η συνεισφορά συνεχίζει να καταβάλλεται στον λογαριασμό εξυπηρέτησης που δηλώνει ο νέος πιστωτής. Η συνεισφορά δεν κατάσχεται ούτε συμψηφίζεται. Οι λογαριασμοί του πρώτου εδαφίου πιστώνονται μόνο από το Δημόσιο με το ποσό της συνεισφοράς και χρεώνονται μόνο για την πίστωση του λογαριασμού του δανείου. Η καταβολή της συνεισφοράς του Δημοσίου γίνεται σε μηνιαία βάση.

3. Ακόμα και μετά την έναρξη καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, το Δημόσιο προβαίνει σε τακτικούς εξαμηνιαίους ή έκτακτους ελέγχους επί των αιτήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει ότι οι δικαιούχοι πληρούν το σύνολο των κατά περίπτωση τιθέμενων προϋποθέσεων κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η συνεισφορά καταβλήθηκε χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, εφαρμόζεται η διαδικασία ανάκτησης του άρθρου 23.

Άρθρο 20

Προσδιορισμός πληρωτέας δόσης - Ύψος συνεισφοράς του Δημοσίου

1. Προκειμένου να επέλθουν οι έννομες συνέπειες της παρ. 2 του άρθρου 18, από την ανάρτηση της εγκριτικής απόφασης καταβολής συνεισφοράς του Δημοσίου, ο ευάλωτος οφειλέτης έχει την υποχρέωση καταβολής δόσης προς τον επισπεύδοντα πιστωτή ή σε περίπτωση πτώχευσης στον σύνδικο, σε μηνιαία βάση, η οποία προσδιορίζεται σε ποσοστό τρία και 0,50 τοις εκατό (3,5%) επί της αξίας της κύριας κατοικίας, διαιρούμενης δια δώδεκα, περιλαμβανομένης σε αυτήν της συνεισφοράς του Δημοσίου, όπως καθορίζεται στην παρ. 2 του παρόντος.

2. Επί της μηνιαίας δόσης της παρ. 1, το μέγιστο ποσό της συνεισφοράς του Δημοσίου, για τους ευάλωτους οφειλέτες των οποίων η αίτηση εγκρίθηκε, ορίζεται ως ακολούθως:

α) Για τον αιτούντα: εβδομήντα (70) ευρώ ανά μήνα.

β) Για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού χορηγείται προσαύξηση κατά τριάντα πέντε (35) ευρώ τον μήνα.

γ) Στη μονογονεϊκή οικογένεια χορηγείται επιπλέον προσαύξηση τριάντα πέντε (35) ευρώ τον μήνα.

δ) Στα νοικοκυριά με απροστάτευτο τέκνο, χορηγείται επιπλέον προσαύξηση τριάντα πέντε (35) ευρώ τον μήνα για κάθε απροστάτευτο τέκνο.

Ως ανώτατο όριο της συνεισφοράς ορίζονται τα διακόσια δέκα (210) ευρώ μηνιαίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

3. Η επιδότηση δόσης δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί της μηνιαίας δόσης, όπως ορίζεται στην παρ. 1. Σε περίπτωση που τα ποσά της παρ. 2 υπερβαίνουν το όριο της παρούσας, αυτά μειώνονται αναλόγως. Το υπόλοιπο ποσό βαραίνει τον οφειλέτη.

4. Το σύνολο της δόσης, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, συμπεριλαμβανομένης και της συνεισφοράς, απομειώνει σε κάθε περίπτωση το συνολικό ποσό της απαίτησης του δικαιούχου πιστωτή που λαμβάνει τη δόση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 19 στην αναγκαστική εκτέλεση ή των αναγγελθεισών απαιτήσεων στο πλαίσιο της πτώχευσης. Σε περίπτωση που οι αναγγελθείσες απαιτήσεις προέρχονται από χρηματοδοτικούς φορείς, ο καταλογισμός γίνεται με βάση όσα προβλέπει η οικεία σύμβαση δανείου μεταξύ οφειλέτη και χρηματοδοτικού φορέα. Εάν δεν υφίσταται σχετική συμβατική πρόβλεψη, ο καταλογισμός γίνεται με βάση όσα ορίζει το άρθρο 423 ΑΚ, σε έξοδα, τόκους και κεφάλαιο.

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις ευάλωτου οφειλέτη- Έννομες συνέπειες μη τήρησης

1. Καθ' όλη τη διάρκεια της καταβολής συνεισφοράς του Δημοσίου, ο οφειλέτης έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) Να καταβάλλει εμπρόθεσμα το ποσό της οφειλής που βαρύνει τον ίδιο, σύμφωνα με το άρθρο 20. Εμπρόθεσμα θεωρείται η καταβολή που πραγματοποιείται το αργότερο έως την τριακοστή (30^η) ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία πληρωμής που έχει ορίσει κατά περίπτωση είτε ο επισπεύδων πιστωτής είτε ο σύνδικος.

β) Να παρέχει πρόσβαση στα στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται η επιλεξιμότητά του, καθώς και να παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που ζητηθούν από το Δημόσιο κατά τον εκ των υστέρων έλεγχο των στοιχείων της αίτησής του.

2. Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων της παρ. 1, επέρχονται οι ακόλουθες συνέπειες στο πρόσωπο του ευάλωτου οφειλέτη:

α) Εκπίπτει αναδρομικά από τη συνεισφορά του Δημοσίου και τα ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί αναζητούνται από τον οφειλέτη, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 23.

β) Εκπίπτει από το δικαίωμα να προβεί στη μεταβίβαση της κύριας κατοικίας του προς τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, σύμφωνα με το άρθρο 219 του ν. 4738/2020 (Α' 207).

γ) Παύει αυτοδικαίως η αναστολή της παρ. 2 του άρθρου 18, οπότε και η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης ή εκποίησης στο πλαίσιο της πτώχευσης συνεχίζεται από το σημείο στο οποίο ευρισκόταν κατά τον χρόνο που επήλθε η αναστολή.

Άρθρο 22

Διακοπή καταβολής συνεισφοράς Δημοσίου

1. Σε περίπτωση που επέλθει νωρίτερα από το χρονικό διάστημα του άρθρου 14 η έναρξη λειτουργίας του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Δευτέρου του Τρίτου Βιβλίου του ν. 4738/2020 (Α' 207), η συνεισφορά του Δημοσίου διακόπτεται για το μέλλον και ο ευάλωτος οφειλέτης προβαίνει στη μεταβίβαση της κύριας κατοικίας του σε αυτόν, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 219 του ν. 4738/2020.
2. Εάν ο ευάλωτος οφειλέτης δεν υποβάλλει το σχετικό αίτημα προς τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Δευτέρου του Τρίτου Βιβλίου του ν. 4738/2020, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 219 του ανωτέρω νόμου, εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη λειτουργίας αυτού, για οποιονδήποτε λόγο, εκπίπτει αναδρομικά από τη συνεισφορά του Δημοσίου και το σύνολο των ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί αναζητείται από τον οφειλέτη, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 23, ενώ παράλληλα παύει η αναστολή της παρ. 2 του άρθρου 18, οπότε και η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης συνεχίζεται από το σημείο στο οποίο ευρισκόταν κατά τον χρόνο που επήλθε η αναστολή. Επίσης, χάνει για το μέλλον το δικαίωμα μεταβίβασης της κύριας κατοικίας του στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, σύμφωνα με το άρθρο 219 του ν. 4738/2020.
3. Η συνεισφορά του Δημοσίου διακόπτεται, επίσης, στις εξής περιπτώσεις:
  - α) Σε περίπτωση θανάτου του ευάλωτου οφειλέτη.
  - β) Σε περίπτωση που, κατόπιν του επανελέγχου, διαπιστωθεί ότι ο οφειλέτης δεν πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης της συνεισφοράς του Δημοσίου.Ποσά που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως, αναζητούνται βάσει της διαδικασίας του άρθρου 23.

Άρθρο 23

Αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών

1. Σε περίπτωση έκπτωσης του οφειλέτη από τη συνεισφορά του Δημοσίου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 21 ή την παρ. 2 του άρθρου 22, τα καταβληθέντα ποσά συνεισφοράς αναζητούνται από αυτόν, του καταλογίζονται και επιστρέφονται εντόκως με επιτόκιο δύο τοις εκατό (2%). Για την ανάκτηση των ποσών αυτών εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στις παρ. 1 έως 6 του άρθρου 45 του ν. 4520/2018 (Α' 30). Σε περίπτωση μη οικειοθελούς επιστροφής τους, τα ποσά αυτά βεβαιώνονται και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90).
2. Υπό την επιφύλαξη αυστηρότερων ποινών, που προβλέπονται στην κείμενη ποινική νομοθεσία, σε περίπτωση δήλωσης από τον αιτούντα ψευδών στοιχείων ή απόκρυψης αληθινών στην αίτηση υπαγωγής, με σκοπό την υπαγωγή του στον παρόντα νόμο, ενώ δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού του ως ευάλωτου οφειλέτη, καθώς και τον προσπορισμό περιουσιακού οφέλους από τη συνεισφορά του Δημοσίου, εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 (Α' 75). Σε κάθε περίπτωση, μετά από αυτεπάγγελτη ή κατόπιν αναφοράς έρευνα, τα σχετικά στοιχεία παραπέμπονται στον αρμόδιο εισαγγελέα για την εξέταση των ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών των υπευθύνων.

Άρθρο 24

Παροχή στοιχείων

Το Δημόσιο, συμπεριλαμβανομένης της φορολογικής διοίκησης και των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και οι χρηματοδοτικοί φορείς, παρέχουν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του άρθρου 16 όλα τα στοιχεία του παρόντος, από τα οποία προκύπτει η επιλεξιμότητα του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων βάσει των οποίων εκδίδεται η βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 96550 ΕΞ 2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 3571).

Άρθρο 25 **Διενέργεια ελέγχων**

Κατά τη διάρκεια καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, καθώς και κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης της τήρησης των υποχρεώσεων του οφειλέτη, σύμφωνα με το άρθρο 21, τα δεδομένα της αίτησής του, από τα οποία προκύπτει η επιλεξιμότητά του, μπορούν να διαβιβάζονται σε ελεγκτικούς φορείς του δημοσίου τομέα, προκειμένου να λαμβάνουν χώρα τακτικοί εξαμηνιαίοι ή έκτακτοι έλεγχοι αναφορικά με την τήρηση των προϋποθέσεων και των υποχρεώσεων στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος.

Άρθρο 26 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι διαδικασίες, οι προϋποθέσεις, οι προσφερόμενες λειτουργίες και εφαρμογές και οι τεχνικές λεπτομέρειες, οι οποίες αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, καθώς και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 16.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, εντός του πλαισίου της ενωσιακής νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων, καθορίζονται η διαδικασία πληρωμής της συνεισφοράς του Δημοσίου, το όργανο που είναι αρμόδιο να αποφασίζει, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 19.

ΜΕΡΟΣ Γ΄ **ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ (ΕΕ) 2020/1151** **ΚΑΙ (ΕΕ) 2021/1159**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ **ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2020/1151 ΤΟΥ** **ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 29^{ης} ΙΟΥΛΙΟΥ 2020, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ** **92/83/ΕΟΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΩΝ** **ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΛΚΟΟΛΗ ΚΑΙ ΤΑ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ-** **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ**

Άρθρο 27 **Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης στο προϊόν απόσταξης των διήμερων μικρών** **αποσταγματοποιών – Αντικατάσταση άρθρου 82 του ν. 2960/2001** **(παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)**

Το άρθρο 82 του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 82

Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης στο προϊόν απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών

1. Στο προϊόν απόσταξης που παράγεται από τους διήμερους μικρούς αποσταγματοποιούς (παραδοσιακό απόσταγμα διημέρων) της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 2969/2001 (Α' 281) από πρώτες ύλες παραγωγής των ιδίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. Ε του άρθρου 7 του ίδιου νόμου, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) εκατόλιτρα καθαρής (άνυδρης) αλκοόλης κατ' έτος και των οποίων η παραγωγή δεν δύναται να υπερβαίνει τις οκτώ (8) ημέρες, κατ' ανώτατο ετήσιο όριο, εφαρμόζεται μειωμένος έως και ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αιθυλικής αλκοόλης έναντι του ισχύοντος κανονικού συντελεστή αιθυλικής αλκοόλης.
2. Ο μειωμένος αυτός συντελεστής καθορίζεται σε τριακόσια εβδομήντα (370) ευρώ ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης και εφαρμόζεται εφάπαξ και κατ' αποκοπή.
3. Το προϊόν απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών δεν επιβαρύνεται με το δικαίωμα υπέρ του Ειδικού Ταμείου Ελέγχου Παραγωγής και Ποιότητας Αλκοόλης – Αλκοολούχων Ποτών της περ. β της παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 2127/1993 (Α' 48).
4. Η βεβαίωση και είσπραξη του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης που αναλογεί στο προϊόν απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών πραγματοποιείται κατά την έκδοση της άδειας απόσταξης της περ. 3 της παρ. Ε του άρθρου 7 του ν. 2969/2001. Κατ' εξαίρεση της παρ. 5 του άρθρου 109 του παρόντος, κατά τη βεβαίωση και είσπραξη του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας, δεν γεννάται υποχρέωση καταβολής Φ.Π.Α. Με τη διάθεση του προϊόντος απόσταξης στην κατανάλωση, αποδίδεται, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248), ο αναλογών ΦΠΑ.
5. Η διάθεση στην κατανάλωση του προϊόντος απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών πραγματοποιείται σύμφωνα με την παρ. Ε του άρθρου 7 του ν. 2969/2001.
6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθορίζονται η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 28

Απαλλαγές από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης

- Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 83 ν. 2960/2001

(υποπερ. ι της περ. α και περ. β της παρ. 15 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)

Στην παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 2960/2001 (Α' 265), επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο της περ. β', με την προσθήκη των υποπερ. βα' και ββ' και το δεύτερο εδάφιο της ίδιας περίπτωσης ως προς το όργανο που εισηγείται την έκδοση της προβλεπόμενης υπουργικής απόφασης, προστίθεται περ. ια' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα προϊόντα του άρθρου 80 του παρόντος απαλλάσσονται του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αιθυλικής αλκοόλης, όταν:

α) διανέμονται με τη μορφή αιθυλικής αλκοόλης, η οποία έχει υποστεί πλήρη μετουσίωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί μετουσίωσης,

β) έχουν υποστεί μετουσίωση, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ελληνικής νομοθεσίας ή της νομοθεσίας άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και χρησιμοποιούνται, ως μέρος της διαδικασίας παρασκευής οποιουδήποτε προϊόντος που δεν προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, υπό την προϋπόθεση ότι:

βα) έχουν ενσωματωθεί στο προϊόν αυτό ή

ββ) χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση και τον καθαρισμό του εξοπλισμού παρασκευής που χρησιμοποιείται για τη συγκεκριμένη διαδικασία παρασκευής.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις ισχύουσες ενωσιακές διατάξεις, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται το είδος και το ποσοστό των χρησιμοποιούμενων μετουσιωτικών της αιθυλικής αλκοόλης,

γ) χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ξυδιού σύμφωνα με τον ορισμό του κωδικού Σ.Ο. 22.09,

δ) χρησιμοποιούνται αυτούσια για την παραγωγή φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπινη και κτηνιατρική χρήση, όπως η παραγωγή και η κυκλοφορία αυτών ορίζονται από την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, καθώς και όταν χρησιμοποιούνται στην παρασκευή πρώτης ύλης των φαρμάκων αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας παραγωγής τους,

ε) χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αρωματικών ουσιών που προορίζονται για την παραγωγή ειδών διατροφής και μη αλκοολούχων ποτών, με ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο μέχρι και 1,2% vol.,

στ) χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη ή ως συστατικά ημιτελών προϊόντων για την παραγωγή ειδών διατροφής, γειμιστών ή όχι, εφόσον σε κάθε περίπτωση η περιεχόμενη αιθυλική αλκοόλη δεν υπερβαίνει τα 8,5 λίτρα άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης ανά 100 χιλιόγραμμα προϊόντος για τις σοκολάτες και τα 5 λίτρα άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης ανά 100 χιλιόγραμμα προϊόντος για άλλα προϊόντα,

ζ) χρησιμοποιούνται ως δείγματα για αναλύσεις για τη διεξαγωγή των αναγκαίων δοκιμών παραγωγής ή για επιστημονικούς σκοπούς,

η) χρησιμοποιούνται για σκοπούς επιστημονικής έρευνας,

θ) χρησιμοποιούνται στα νοσοκομεία, θεραπευτήρια, κλινικές, νοσηλευτικά ιδρύματα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, για ιατρικούς σκοπούς,

ι) χρησιμοποιούνται για τον ψεκασμό αρτοσκευασμάτων και παραλαμβάνονται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες που διαθέτουν αυτόματα μηχανήματα ψεκασμού των αρτοσκευασμάτων αυτών,

ια) χρησιμοποιούνται για την παρασκευή των συμπληρωμάτων διατροφής που ορίζονται από την Οδηγία 2002/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10^{ης} Ιουνίου 2002 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής (L 183) και τα οποία περιέχουν αιθυλική αλκοόλη. Η απαλλαγή της παρούσας περίπτωσης χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι η μονάδα συσκευασίας του συμπληρώματος διατροφής που διατίθεται στην κατανάλωση δεν υπερβαίνει το 0,15 του λίτρου και τα συμπληρώματα διατροφής διατίθενται στην αγορά δυνάμει του άρθρου 10 της ίδιας Οδηγίας.»

Άρθρο 29

Τρόπος υπολογισμού βαθμών PLATO κατά όγκο στη μύρα –

**Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 87 του ν. 2960/2001
(παρ. 1 του άρθρου 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)**

Στην αρχή της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 87 του ν. 2960/2001 (Α'265) προστίθεται εδάφιο, η περ. γ) τροποποιείται ως προς το εξουσιοδοτούμενο όργανο και το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. α) Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) των προϊόντων του άρθρου 86 του παρόντος καθορίζεται με βάση τον αριθμό των εκατόλιτρων της μπίρας και τους βαθμούς PLATO κατά όγκο.

β) Για τους σκοπούς μέτρησης των βαθμών PLATO κατά όγκο λαμβάνονται υπόψη όλα τα συστατικά της μπίρας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προστίθενται μετά την ολοκλήρωση της ζύμωσης. Σε περίπτωση που οι βαθμοί PLATO της μπίρας δεν αντιστοιχούν σε ακέραιο αριθμό, για τον υπολογισμό του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) το κλασματικό μέρος στρογγυλοποιείται στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό και συγκεκριμένα, εφόσον το κλάσμα είναι μικρότερο του μισού (0,5), στρογγυλοποιείται στον μικρότερο ακέραιο αριθμό, ενώ εάν είναι ίσο ή μεγαλύτερο του μισού (0,5), στρογγυλοποιείται στον μεγαλύτερο ακέραιο αριθμό.

γ) Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.».

Άρθρο 30

**Συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης ενδιάμεσων προϊόντων –
Τροποποίηση άρθρου 89 του ν. 2960/2001
(παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)**

Στο άρθρο 89 του ν. 2960/2001 (Α'265) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και επικαιροποιούνται οι παραπεμπόμενες διατάξεις και το άρθρο 89 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 89

Συντελεστές Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης Ενδιάμεσων Προϊόντων

Ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) που επιβάλλεται στα προϊόντα του άρθρου 88 ορίζεται σε εκατόν δύο (102) ευρώ ανά εκατόλιτρο τελικού προϊόντος, με εξαίρεση τα προϊόντα που ορίζονται στο παράρτημα VII μέρος II του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΟΚ) 922/72, (ΕΟΚ) 234/79, (ΕΚ) 1037/2001 και (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου (L 347) για τα οποία ο συντελεστής ορίζεται σε πενήντα ένα (51) ευρώ ανά εκατόλιτρο τελικού προϊόντος.»

Άρθρο 31

**Αφρώδη κρασιά – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 90 του ν. 2960/2001
(παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 2960/2001 (Α'265) τροποποιείται ως προς τους παραπεμπόμενους κωδικούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο όρος «αφρώδη κρασιά» περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 22.04.10, 22.04.21.06, 22.04.21.07, 22.04.21.08, 22.04.21.09, 22.04.29.10 και 22.05, τα οποία πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α) Περιέχονται σε φιάλες με πώματα σχήματος μανιταριού, τα οποία συγκρατούνται με σύρματα ή συνδετήρες ή έχουν υπερπίεση τουλάχιστον 3 bar, η οποία οφείλεται στο διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα,

β) έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω των 1,2 % vol. μέχρι και 15 % vol. με την προϋπόθεση ότι η αλκοόλη που περιέχεται στο τελικό προϊόν προέρχεται εξ ολοκλήρου από ζύμωση.»

Άρθρο 32

Λοιπά αφρώδη ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση, εκτός από κρασί και μύρα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 92 του ν. 2960/2001 (παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 2960/2001 (Α'265) τροποποιείται α) ως προς τους παραπεμπόμενους κωδικούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.), β) ως προς την αντικατάσταση της λέξης «νοούνται» από τη λέξη «θεωρούνται», γ) ως προς τη διαγραφή των λέξεων «του παρόντα Κώδικα», δ) ως προς τη σωρευτική σύνδεση της περ. α με την περ. β και τη διαζευκτική σύνδεση της περ. β με την περ. γ, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. «Λοιπά αφρώδη ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση» θεωρούνται όλα τα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 22.06.00.31 και 22.06.00.39, καθώς και τα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 22.04.10, 22.04.21.06, 22.04.21.07, 22.04.21.08, 22.04.21.09, 22.04.29.10 και 22.05, τα οποία δεν αναφέρονται στο άρθρο 90 και τα οποία πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α) Περιέχονται σε φιάλες με πώματα σχήματος μανιταριού που συγκρατούνται με σύρμα ή συνδετήρα ή έχουν υπερπίεση τουλάχιστον 3 bar, η οποία οφείλεται στο διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα, και

β) έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 1,2% vol. μέχρι και 13% vol. ή

γ) έχουν αποκτημένο ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο άνω του 13% vol. μέχρι και 15% vol., με την προϋπόθεση ότι η αλκοόλη που περιέχεται στο προϊόν προέρχεται αποκλειστικά από ζύμωση.»

Άρθρο 33

Πιστοποίηση Ανεξάρτητων Μικρών Παραγωγών – Προσθήκη άρθρου 93Γ στον ν. 2960/2001 (παρ. 13 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1151)

Μετά το άρθρο 93B του ν. 2960/2001 (Α'265) προστίθεται άρθρο 93Γ, ως εξής:

« Άρθρο 93Γ

Πιστοποίηση Ανεξάρτητων Μικρών Παραγωγών

1. Νοούνται ως Ανεξάρτητοι Μικροί Παραγωγοί για τους σκοπούς του παρόντος και στο πλαίσιο της εφαρμογής από τα κράτη – μέλη της Ε.Ε. της Οδηγίας 92/83/ΕΟΚ, οι παραγωγοί

των προϊόντων των άρθρων 80, 86, 88, 90 και 92, κατά περίπτωση, υπό τις εξής ειδικότερες προϋποθέσεις:

α) Για τους παραγωγούς των προϊόντων του άρθρου 80, το «μικρό αποστακτήριο», ήτοι μια επιχείρηση απόσταξης που λειτουργεί ως νομικώς και οικονομικώς ανεξάρτητη από κάθε άλλη επιχείρηση απόσταξης, δεν λειτουργεί με άδεια εκμετάλλευσης και η ετήσια παραγωγή της δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) εκατόλιτρα άνυδρης αλκοόλης.

β) Για τους παραγωγούς των προϊόντων του άρθρου 86, τα «ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία» της παρ. 3 του άρθρου 87.

γ) Για τους παραγωγούς των προϊόντων του άρθρου 88, ο παραγωγός ενδιάμεσων προϊόντων, ο οποίος είναι νομικώς και οικονομικώς ανεξάρτητος από οποιονδήποτε άλλο παραγωγό ενδιάμεσων προϊόντων, χρησιμοποιεί εγκαταστάσεις που βρίσκονται χωριστά από εκείνες οποιουδήποτε άλλου παραγωγού, δεν λειτουργεί βάσει άδειας εκμετάλλευσης και η παραγωγή του δεν υπερβαίνει τα διακόσια πενήντα (250) εκατόλιτρα ετησίως. Όταν δύο ή περισσότεροι μικροί παραγωγοί συνεργάζονται και η συνδυασμένη ετήσια παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα διακόσια πενήντα (250) εκατόλιτρα, οι εν λόγω παραγωγοί μπορούν να θεωρούνται ως ένας και μόνος ανεξάρτητος μικρός παραγωγός.

δ) Για τους παραγωγούς των προϊόντων του άρθρου 90, ο οινοπαραγωγός που είναι νομικώς και οικονομικώς ανεξάρτητος από οποιονδήποτε άλλον οινοπαραγωγό, χρησιμοποιεί εγκαταστάσεις που βρίσκονται χωριστά από εκείνες οποιουδήποτε άλλου οινοπαραγωγού, δεν λειτουργεί βάσει άδειας εκμετάλλευσης και η παραγωγή του δεν υπερβαίνει τα χίλια (1.000) εκατόλιτρα ή, στην περίπτωση αποστολής προϊόντων στη Δημοκρατία της Μάλτας, τα είκοσι χιλιάδες (20.000) εκατόλιτρα κρασιού ετησίως. Όταν δύο ή περισσότεροι μικροί οινοπαραγωγοί συνεργάζονται και η συνδυασμένη ετήσια παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα χίλια (1.000) ή τις είκοσι χιλιάδες (20.000) εκατόλιτρα, κατά περίπτωση, οι εν λόγω οινοπαραγωγοί μπορούν να θεωρούνται ως ένας και μόνος ανεξάρτητος μικρός οινοπαραγωγός.

ε) Για τους παραγωγούς των προϊόντων του άρθρου 92, ο παραγωγός παρασκευαζόμενων με ζύμωση ποτών, ο οποίος είναι νομικώς και οικονομικώς ανεξάρτητος από οποιονδήποτε άλλον παραγωγό λοιπών παρασκευαζόμενων με ζύμωση ποτών, χρησιμοποιεί εγκαταστάσεις που βρίσκονται χωριστά από εκείνες οποιουδήποτε άλλου παραγωγού, δεν λειτουργεί βάσει άδειας εκμετάλλευσης και η παραγωγή του δεν υπερβαίνει τα δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) εκατόλιτρα, ετησίως. Όταν δύο ή περισσότεροι μικροί παραγωγοί συνεργάζονται και η συνδυασμένη ετήσια παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) εκατόλιτρα, οι εν λόγω παραγωγοί μπορούν να θεωρούνται ως ένας και μόνος ανεξάρτητος μικρός παραγωγός.

2. Οι τελωνειακές αρχές χορηγούν στα ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία, κατόπιν αιτήματός τους, ετήσιο πιστοποιητικό, με το οποίο επιβεβαιώνονται η συνολική ετήσια παραγωγή των προϊόντων του άρθρου 86, καθώς και η συμμόρφωσή τους με τα κριτήρια της παρ. 3 του άρθρου 87.

3. Οι αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χορηγούν στους ανεξάρτητους μικρούς οινοπαραγωγούς, κατόπιν αιτήματός τους, ετήσιο πιστοποιητικό, με το οποίο βεβαιώνονται η συνολική ετήσια παραγωγή τους προϊόντων του άρθρου 90, καθώς και η συμμόρφωσή τους με τα κριτήρια της περ. δ' της παρ. 1 και τις ειδικότερες προϋποθέσεις της κοινής απόφασης της περ. β' της παρ. 5.

4. Οι Ανεξάρτητοι Μικροί Παραγωγοί των προϊόντων των άρθρων 80, 88 και 92 μπορούν να πιστοποιούν οι ίδιοι τη συνολική ετήσια παραγωγή τους, καθώς και τη συμμόρφωσή τους με

τα κατά περίπτωση κριτήρια των περ. α, γ και ε της παρ. 1 για τον χαρακτηρισμό τους ως ανεξάρτητων μικρών παραγωγών.

5. α. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις και διαδικασίες για την πιστοποίηση των παρ. 2 και 4, οι σχετικές κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης αυτών και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι αρμόδιες αρχές, οι ειδικότερες προϋποθέσεις, η διαδικασία για την πιστοποίηση της παρ. 3, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύνανται να καθορίζονται οι διαδικασίες ή οι ειδικότερες προϋποθέσεις αναγνώρισης στη Χώρα μας των πιστοποιητικών που εκδίδονται σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε. για παραγωγούς των προϊόντων των άρθρων 80, 86, 88, 90 και 92, οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε αυτά και πληρούν κατά περίπτωση τα κριτήρια της παρ. 1.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΙΗΜΕΡΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΩΝ –
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ 4, 7 ΚΑΙ 11 ΤΟΥ Ν. 2969/2001

Άρθρο 34

Σφράγιση αμβίκων ή αποστακτικών μηχανημάτων – Τροποποίηση παρ. 2 και 6 άρθρου 4 του ν. 2969/2001

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2969/2001 (Α΄281): α) διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο, β) το δεύτερο και τρίτο εδάφιο, μετά από την ανωτέρω διαγραφή, ενσωματώνονται σε ένα νέο δεύτερο εδάφιο, γ) προστίθενται νέο τρίτο και τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Όποιος αποκτήσει άμβικα ή αποστακτικά μηχανήματα κατάλληλα για παραγωγή αιθυλικής αλκοόλης και αλκοολούχων προϊόντων γενικά ή μέρη τέτοιων μηχανημάτων, οποιαδήποτε και αν είναι η χρήση για την οποία προορίζονται τα μηχανήματα ή τα μέρη τους, οφείλει εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κατοχή τους να δηλώσει εγγράφως στο αρμόδιο Τελωνείο το είδος, τη χωρητικότητα και τη χρήση για την οποία προορίζονται, καθώς και τη θέση στην οποία τοποθετήθηκαν και να λάβει άδεια κατοχής. Το Τελωνείο κοινοποιεί στην αρμόδια Χημική Υπηρεσία αντίγραφο της ανωτέρω δήλωσης κατοχής μηχανημάτων, η οποία, ύστερα από έλεγχο, εκδίδει βεβαίωση περί καταλληλότητας αυτών για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται και περί της χωρητικότητάς τους, κοινοποιώντας αυτή στο Τελωνείο. Η αρμόδια Χημική Υπηρεσία προβαίνει στη σφράγιση των μηχανημάτων αυτών, με εξαίρεση τους άμβικες των διήμερων μικρών αποσταγματοποιιών, καθώς και των αρωματοποιιών όπως ορίζονται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 5, οι οποίοι σφραγίζονται από τα αρμόδια Τελωνεία. Από τη σφράγιση εξαιρούνται τα αποστακτικά μηχανήματα χωρητικότητας κάτω των σαράντα (40) λίτρων, τα οποία κατέχονται από δημόσια επιστημονικά ιδρύματα και τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την επιστημονική τους έρευνα.

Η αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Α.Α.Δ.Ε. καταχωρίζει τα στοιχεία του μηχανήματος στο Γενικό Μητρώο Κατοχής

Αποστακτικών Μηχανημάτων και χορηγεί Αριθμό Γενικού Μητρώου του Μηχανήματος, ο οποίος αναγράφεται υποχρεωτικά σε όλες τις άδειες κατοχής που θα εκδοθούν στο μέλλον για το μηχάνημα αυτό. Ο κάτοχος του μηχανήματος είναι υποχρεωμένος να χαράξει τον Αριθμό Γενικού Μητρώου σε εμφανές σημείο στον λέβητα και στο κάλυμμα αυτού. Αντίγραφο της άδειας κατοχής του μηχανήματος κοινοποιείται στην αρμόδια Χημική Υπηρεσία της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους της Α.Α.Δ.Ε..

2. Η παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2969/2001 τροποποιείται ως προς το είδος της κανονιστικής πράξης και το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται:

α) ο τύπος των σφραγίδων των αποστακτικών μηχανημάτων γενικά και η διαδικασία σφράγισης και αποσφράγισης των αποστακτικών μηχανημάτων,

β) το είδος των τοποθετούμενων μηχανικών μετρητών ή άλλων μέσων μετρήσεως για τον έλεγχο των παραγόμενων αλκοολούχων προϊόντων, καθώς και οι όροι της τοποθετήσεως, λειτουργίας και ελέγχου αυτών.».

Άρθρο 35

Διήμεροι μικροί Αποσταγματοποιοί – Τροποποίηση παρ. Ε άρθρου 7 ν. 2969/2001

Στην παρ. Ε' του άρθρου 7 του ν. 2969/2001 (Α' 281) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Ο τίτλος της παρ. Ε αντικαθίσταται ως εξής:

«Ε. Διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί».

2. Στην υποπαρ. 2 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η υφιστάμενη διάταξη διαρθρώνεται σε περ. α) και β), β) στο πρώτο εδάφιο της περ. α) προστίθενται οι οινοποιήσιμες ποικιλίες σταφυλιών και τα σύκα-απόσυκα στις επιτρεπόμενες πρώτες ύλες, γ) στην περ. β): βα) τροποποιείται η διαδικασία έκδοσης της απόφασης, ββ) η εγκριτική απόφαση εκδίδεται σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, βγ) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο, γ) προστίθεται περ. γ) και η υποπαρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. α) Οι πρώτες ύλες που επιτρέπεται να αποστάζουν οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί είναι στέμφυλα, οινοποιήσιμες ποικιλίες σταφυλιών, μούρα, κούμαρα, κράνα, ζίζιφα, υπολείμματα μέλιτος και σύκα - απόσυκα.

Στέμφυλα, κατά την έννοια του νόμου αυτού, είναι τα προερχόμενα από κανονική και επιμελημένη έκθλιψη των σταφυλιών, η απόδοση των οποίων σε άνυδρη αιθυλική αλκοόλη δεν υπερβαίνει τα 7,5 λίτρα ανά 100 χιλιόγραμμα καθαρών στεμφύλων κατ' ανώτατο όριο.

β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. δύναται, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, να επιτρέπεται η απόσταξη και άλλων φρούτων, όπως μήλα, αχλάδια, δαμάσκηνα, κεράσια, κορόμηλα. Η υποβολή των σχετικών αιτημάτων γίνεται μόνο από ομάδες παραγωγών και συνοδεύεται από βεβαίωση της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας ότι αποδέχεται τον εν λόγω προορισμό. Προκειμένου να εξεταστεί οποιοδήποτε σχετικό αίτημα τεκμηριώνεται, από την αρμόδια Χημική Υπηρεσία, η καταλληλότητα της πρώτης ύλης.

γ) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύναται, να επιτρέπεται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για συγκεκριμένο διάστημα και μόνο για περιοχές στις οποίες οι σχετικές καλλιέργειες έχουν πληγεί από φυσικά φαινόμενα, η

απόσταξη επιτραπέζιων ποικιλιών σταφυλιών και να καθορίζεται η απόδοση αυτών σε λίτρα άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.

3. Στην υποπαρ. 3 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο προστίθεται παραπομπή στην υποπαρ. 2 προς τον σκοπό προσδιορισμού των παραγωγών των επιτρεπόμενων πρώτων υλών, β) προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο, γ) τα υφιστάμενα πέμπτο και έκτο εδάφιο αντικαθίστανται, δ) το έβδομο και το όγδοο εδάφιο καταργούνται και η υποπερ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για την απόσταξη απαιτείται άδεια από το Τελωνείο, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου είναι εγκατεστημένος ο άμβικας όπου θα διενεργηθεί η απόσταξη. Η χρονική διάρκεια αυτής δεν μπορεί να υπερβεί για κάθε παραγωγό τα οκτώ 24ωρα, συνεχή ή χωρισμένα, κατ' ανώτατο όριο και συναρτάται με την ποσότητα των πρώτων υλών που προορίζονται για απόσταξη. Δικαίωμα άδειας απόσταξης αποκτούν αποκλειστικά οι παραγωγοί των επιτρεπόμενων πρώτων υλών της υποπαρ. 2 και σε άμβικα που είναι εγκατεστημένος μέσα στα όρια του δήμου που έχουν παραχθεί οι πρώτες ύλες ή σε όμορο δήμο. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται με άδεια του Τελωνείου, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου έχουν παραχθεί οι πρώτες ύλες, να μεταφερθούν αυτές προς απόσταξη σε άμβικα που είναι εγκατεστημένος και σε άλλο δήμο, πλην των ανωτέρω, αποκλειστικά στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος απόσταξης παραγωγός είναι κάτοχος του άμβικα αυτού.

Σε κάθε άμβικα μπορεί να αποστάζει εκτός από τον κάτοχό του και οποιοσδήποτε άλλος δικαιούχος απόσταξης παραγωγός.

Για την έκδοση άδειας απόσταξης απαιτείται η υποβολή στο αρμόδιο Τελωνείο αίτησης-δήλωσης του παραγωγού μαζί με τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται με την απόφαση της υποπαρ. 12. Οι κάτοχοι αμπελουργικής έκτασης προσκομίζουν επιπλέον, αντίγραφο της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής δήλωσης συγκομιδής που υποβάλλεται προς το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων από την οποία αποδεικνύονται η ιδιότητα του παραγωγού, η θέση και η έκταση του κτήματος, καθώς και η ποσότητα των πρώτων υλών που παρήχθησαν.

Το αρμόδιο Τελωνείο μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση ή να ανακαλέσει χορηγηθείσα κατά τα ανωτέρω άδεια απόσταξης είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν σχετικής εισήγησης της αρμόδιας Χημικής Υπηρεσίας της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους της Α.Α.Δ.Ε., στην περίπτωση που ο διήμερος μικρός αποσταγματοποιός είτε έχει υποπέσει καθ' υποτροπή, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 11 του παρόντος, στις παραβάσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 11, ως και του άρθρου 12 είτε έχει υποπέσει σε παραβάσεις που τιμωρούνται με τις περί λαθρεμπορίας διατάξεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265).»

4. Η υποπαρ. 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«8.α) Η διάθεση του παραγόμενου έτοιμου προϊόντος απόσταξης από τα δικαιούχα παραγωγής πρόσωπα της υποπαρ. 1 πραγματοποιείται με την έκδοση λογιστικών στοιχείων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις του ν. 4308/2014 (Α' 251). Τα ως άνω αναφερόμενα πρόσωπα έχουν υποχρέωση τήρησης και ενημέρωσης λογιστικών αρχείων. Για τη διακίνηση του ως άνω προϊόντος απόσταξης, εκδίδεται σχετικό παραστατικό κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 4308/2014, το οποίο συνοδεύει το προϊόν μέχρι τον τελικό προορισμό του. Δεν απαιτείται έκδοση παραστατικού διακίνησης, εφόσον εκδίδεται άμεσα λογιστικό στοιχείο αξίας.

β) Από την περ. α) εξαιρούνται:

βα) τα δικαιούχα παραγωγής πρόσωπα που εμπίπτουν στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 4308/2014 και

ββ) τα δικαιούχα παραγωγής φυσικά πρόσωπα, τα οποία παράγουν το προϊόν αυτό, μέχρι το ανώτατο όριο των πενήντα ενός (51) λίτρων άνυδρων ανά αποστακτική περίοδο και ανά πρόσωπο, αποκλειστικά για κατανάλωση από τα ίδια, τα μέλη της οικογένειάς τους ή τους προσκεκλημένους τους, απαγορευομένης της εμπορίας.

Σε περίπτωση διακίνησης του προϊόντος απόσταξης από τα πρόσωπα των υποπερ. βα) και ββ) ή για λογαριασμό τους, αυτό συνοδεύεται από αντίγραφο της αδειας απόσταξης, καθώς και του αποδεικτικού είσπραξης των φορολογικών επιβαρύνσεων. Σε περίπτωση πώλησης του προϊόντος απόσταξης από τα πρόσωπα της υποπερ. βα), το προϊόν συνοδεύεται, πλέον των ως άνω δικαιολογητικών, και από δήλωση διακίνησης.

γ) Το προϊόν απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών διατίθεται χύμα, χωρίς οποιασδήποτε μορφής τυποποίηση, σε δοχεία από γυαλί ή και άλλο κατάλληλο υλικό σύμφωνα με τους σχετικούς όρους χρήσης που προβλέπονται στην ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία όσον αφορά τα υλικά και τα αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα.

Η κατά τα ανωτέρω διάθεση του προϊόντος απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών διενεργείται από τα δικαιούχα της παραγωγής του πρόσωπα είτε απευθείας στους τελικούς καταναλωτές με λιανική πώληση είτε με πώληση στις επιχειρήσεις ομαδικής εστίασης, καθώς και σε επιχειρήσεις διάθεσης ποτών με αλκοόλη προς χονδρική και λιανική πώληση.

Τα στοιχεία του παραγωγού αναγράφονται υποχρεωτικά σε κάθε διακίνηση στο εσωτερικό της Χώρας μέχρι το τελικό σημείο λιανικής πώλησης στα φορολογικά στοιχεία ή τα παραστατικά στοιχεία διακίνησης των άρθρων 5 και 9 του ν. 4308/2014 .

Οι επιχειρήσεις που διαθέτουν προς λιανική πώληση για κατανάλωση προϊόν απόσταξης διήμερων μικρών αποσταγματοποιών οφείλουν να έχουν σε εμφανές σημείο στο κατάστημά τους αναρτημένα πινακίδια, στην οποία αναγράφονται, με ευκρινείς χαρακτήρες, το ονοματεπώνυμο του παραγωγού ή των παραγωγών των οποίων το προϊόν διαθέτουν, καθώς και το σχετικό λογιστικό στοιχείο.

Για λόγους καλύτερης κατανόησης από τους καταναλωτές, το προϊόν μπορεί να διατίθεται στα σημεία πώλησης στον τελικό καταναλωτή με την κοινή ονομασία, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011, «παραδοσιακό απόσταγμα διημέρων», ακολουθούμενη πάντοτε και από τη νόμιμη ονομασία. Ο όρος «απόσταγμα» που περιλαμβάνεται στην κοινή ονομασία δεν χρησιμοποιείται κατά την έννοια του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/787.».

5. Η υποπαρ. 12 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται:

α) ο τρόπος καθορισμού του διμήνου απόσταξης της υποπαρ. 1,

β) η απόδοση σε άνυδρη αιθυλική αλκοόλη των λοιπών πλην των στεμφύλων - επιτρεπόμενων να αποστάζονται από τους διήμερους μικρούς αποσταγματοποιούς - πρώτων υλών της υποπαρ. 2,

γ) ο προσδιορισμός του χρόνου απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών,

δ) ο τύπος και το περιεχόμενο αίτησης – δήλωσης, καθώς και τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της άδειας απόσταξης της υποπαρ. 3,

ε) η διαδικασία για τη χορήγηση της ειδικής άδειας της υποπαρ. 11Α,

στ) οι υποχρεώσεις των κατόχων αμβίκων για χρήση από τους διήμερους μικρούς αποσταγματοποιούς,

ζ) ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης διακίνησης του τρίτου εδαφίου της περ. β της υποπαρ. 8,

η) κάθε άλλο σχετικό ζήτημα για την εφαρμογή της παρ. Ε'.

Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι διακίνησης και επισήμανσης του προϊόντος απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών.»

Άρθρο 36

Κυρώσεις για υποβολή ψευδών δικαιολογητικών για την έκδοση άδειας απόσταξης – Τροποποίηση περ. ι) παρ. 3 άρθρου 11 ν. 2969/2001

Το πρώτο εδάφιο της περ. ι) της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 2969/2001 (Α' 281) αντικαθίσταται και η περ. ι) διαμορφώνεται ως εξής:

«ι) Οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί οι οποίοι υποβάλλουν ψευδή ή ανακριβή δήλωση καθώς και ψευδή δικαιολογητικά για την έκδοση άδειας απόσταξης, καθώς και αυτοί που εκδίδουν τα εν λόγω ψευδή δικαιολογητικά. Επίσης οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί που αποστάζουν συγχρόνως με περισσότερους από έναν άμβικες.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2021/1159 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13^{ης} ΙΟΥΛΙΟΥ 2021 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2006/112/ΕΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Άρθρο 37

Απαλλαγή από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας των εισαγόμενων ή παραδιδόμενων αγαθών και παρεχόμενων υπηρεσιών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή φορέα ή οργανισμό της ΕΕ για την αντιμετώπιση του COVID-19 – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 του ν. 2859/2000 (άρθρο 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2021/1159)

Στην παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248), ως προς τις απαλλαγές από τον φόρο, προστίθεται περ. κ) ως εξής:

«κ) η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή οργανισμό ή φορέα που έχει συσταθεί βάσει του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εισαγωγή αγαθών από τα πρόσωπα αυτά, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ο οργανισμός ή ο φορέας εισάγει ή αγοράζει τα αγαθά ή λαμβάνει τις υπηρεσίες κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, εκτός εάν τα εισαγόμενα αγαθά ή τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που αγοράζονται, χρησιμοποιούνται, είτε αμέσως είτε σε μεταγενέστερη ημερομηνία, για περαιτέρω παραδόσεις ή παροχές εξ επαχθούς αιτίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από τον εν λόγω οργανισμό ή φορέα.

Όταν παύσουν να ισχύουν οι προϋποθέσεις απαλλαγής της παρούσας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ο οργανισμός ή ο φορέας που εισήγαγε τα αγαθά με απαλλαγή ή που έλαβε την απαλλασσόμενη παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, ενημερώνει την κατά περίπτωση αρμόδια εθνική τελωνειακή ή φορολογική αρχή και η εισαγωγή ή η παράδοση των εν λόγω αγαθών, καθώς και η παροχή των εν λόγω υπηρεσιών υπόκεινται σε ΦΠΑ υπό τους όρους που ισχύουν κατά τον χρόνο παύσης των προϋποθέσεων της απαλλαγής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ- ΤΕΛΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 38 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Για την τρέχουσα αποστακτική περίοδο από 1.8.2021 έως 31.7.2022, εφαρμόζεται το άρθρο 82 του ν. 2960/2001 (Α΄ 265), όπως ισχύει πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 26 του παρόντος.
2. Οι ανεξάρτητοι μικροί παραγωγοί των προϊόντων του άρθρου 90 του ν. 2960/2001 μπορούν να πιστοποιούν οι ίδιοι τη συνολική ετήσια παραγωγή τους, καθώς και τη συμμόρφωσή τους με τα κριτήρια της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 93 Γ του ν. 2960/2001, όπως προστίθεται με το άρθρο 33 του παρόντος, για τον χαρακτηρισμό τους ως ανεξάρτητων μικρών οινοπαραγωγών, για μέγιστο διάστημα μέχρι και τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία ισχύος της κοινής απόφασης της περ. β΄ της παρ. 5 του ίδιου άρθρου.
3. Για την αποστακτική περίοδο 2022-2023 οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί, οι οποίοι κατέχουν εκτάσεις που δεν υπερβαίνουν συνολικά το ένα (1) στρέμμα δύνανται να προσκομίζουν για την έκδοση της άδειας απόσταξης, βεβαίωση του οικείου δήμου αντί του αντιγράφου της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής δήλωσης συγκομιδής της υποπαρ. 3 της παρ. Ε΄ του άρθρου 7 του ν. 2969/2001, όπως τροποποιείται με το άρθρο 35 του παρόντος.

Άρθρο 39 **Τελικές - Καταργούμενες διατάξεις**

1. Όπου στην κείμενη νομοθεσία απαντάται ο όρος «μικροί αποσταγματοποιοί (διήμεροι)» νοείται ως αναφορά στους «διήμερους μικρούς αποσταγματοποιούς» της παρ. Ε του άρθρου 7 του ν. 2969/2001 (Α΄ 281), όπως τροποποιείται με το άρθρο 35 του παρόντος.
2. Με την έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2969/2001 (Α΄ 281), όπως τροποποιείται με το άρθρο 34 του παρόντος, καταργούνται το άρθρο 4, οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 18, η παρ. 1 του άρθρου 21 και τα άρθρα 43, 44 και 47 του β.δ. της 25^{ης}.2.1917 (Α΄301).
3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι παρ. 148 και 149 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ6Α/1015213/ΕΞ2013/28.1.2013 κοινής απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών (Β΄130).

ΜΕΡΟΣ Δ΄ **ΝΕΟΣ ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) –** **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4223/2013**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝ.Φ.Ι.Α. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

Άρθρο 40

Νέος υπολογισμός ΕΝ.Φ.Ι.Α. φυσικών προσώπων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 1 του ν. 4223/2013

Η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4223/2013 (Α΄287) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. ισούται: α) με τον κύριο φόρο επί του κάθε ακινήτου και την προσαύξηση επί αυτού σύμφωνα με την Ενότητα Ε του άρθρου 4, εάν υποκείμενο του φόρου είναι φυσικό πρόσωπο, και β) με το άθροισμα του κύριου φόρου επί του κάθε ακινήτου και του συμπληρωματικού φόρου επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων επί των ακινήτων του υποκειμένου στον φόρο, εάν υποκείμενο του φόρου είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα.».

Άρθρο 41

Κληρονόμος μετά από αποποίηση ως υποκείμενος σε ΕΝ.Φ.Ι.Α. και υπολογισμός ΕΝ.Φ.Ι.Α. – Τροποποίηση παρ. 1 και 9 άρθρου 2 του ν. 4223/2013

Στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4223/2013 (Α΄287) προστίθεται υποπερ. γγ) και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Ο κληρονόμος και ειδικότερα:

αα) Ο εκ διαθήκης κληρονόμος, εφόσον έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

ββ) Ο εξ αδιαθέτου κληρονόμος, εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της φορολογίας έτους.

γγ) Ο μετά από αποποιήσεις κληρονόμος, από το επόμενο έτος του θανάτου του κληρονομούμενου ή, στην περίπτωση που έχει δημοσιευθεί διαθήκη, από το επόμενο έτος της δημοσίευσης αυτής.»

2. Η παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 4223/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Για τον φόρο επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου της Ενότητας Γ και την προσαύξηση του κυρίου φόρου φυσικών προσώπων της Ενότητας Ε του άρθρου 4, καθώς και για τον συμπληρωματικό ΕΝ.Φ.Ι.Α. νομικών προσώπων του άρθρου 5 εφαρμόζονται ανάλογα οι παρ. 3 έως και 8.».

Άρθρο 42

Απαλλαγές από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2022 – Τροποποίηση παρ. 7, 7Α και 7Β άρθρου 3 ν. 4223/2013

1. Η παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 (Α΄287) τροποποιείται ως προς την προσθήκη του έτους 2022 στα έτη απαλλαγής από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. και διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Ειδικά για τα έτη 2018, 2019, 2020, 2021 και 2022 απαλλάσσονται τα ακίνητα που ευρίσκονται σε περιοχές της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας, τις οποίες έπληξαν οι πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους είναι κάτοχοι Δελτίου Επανελέγχου ή Έκθεσης Αυτοψίας ή Πρωτοκόλλου Αυτοψίας

Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτηρίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, που έχουν εκδοθεί έως και τις 31.12.2020, και κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκαν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη αυτά. Για τα έτη 2018, 2019, 2020, 2021 και 2022 απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα επί του συνόλου της ακίνητης περιουσίας των θανόντων εξαιτίας των πυρκαγιών του προηγούμενου εδαφίου.».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7Α του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 τροποποιείται ως προς την προσθήκη του έτους 2022 και η παρ. 7Α διαμορφώνεται ως εξής:

«7Α. Ειδικά για τα έτη 2021 και 2022, απαλλάσσονται τα ακίνητα, τα οποία βρίσκονται εντός του οικισμού Αναργύρων του Δήμου Αμυνταίου της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με την υπ` αρ. 4012/86/25.9.1986 απόφαση του Νομάρχη Φλώρινας (Δ` 1109) και ο οποίος έχει κηρυχθεί σε αναγκαστική απαλλοτρίωση με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΒΟ/19831/338/15.4.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Δ` 190). Τα ακίνητα αυτά απεικονίζονται και περιγράφονται στον από Ιούλιο 2018 κτηματολογικό πίνακα του εν λόγω οικισμού και στο από Φεβρουάριο 2018 Κτηματολογικό Διάγραμμα, όπως αυτά εξειδικεύονται στην ανωτέρω απόφαση απαλλοτρίωσης. Η ίδια απαλλαγή ισχύει και για τα ακίνητα που βρίσκονται εντός των ακόλουθων οικισμών, οι οποίοι είναι πολεοδομικά ανενεργοί βάσει του από 5.12.2002 π.δ. (Δ` 1075): Κοινότητας Πεπονιάς, κοινότητας Πολύλακκου, οικισμού Αξιοκάστρου και οικισμού Κλήματος της κοινότητας Αξιοκάστρου, οικισμού Τραπεζίτσας και οικισμού Πανάρετης της κοινότητας Τραπεζίτσας και κοινότητας Πυλωρίου του Δήμου Βοΐου της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης, καθώς και βάσει της υπ` αρ. 9439/3335/6.4.2000 απόφασης μεταφοράς των ακόλουθων κοινοτήτων και οικισμών (Δ` 238): Κοινότητας Καλαμισίου, οικισμού Καλοχίου και οικισμού Μεσόλακκου της Περιφερειακής Ενότητας Γρεβενών.».

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7Β του άρθρου 3 του ν. 4223/2012 τροποποιείται ως προς την προσθήκη του έτους 2022 και η παρ. 7Β διαμορφώνεται ως εξής:

«7Β. Ειδικά για τα έτη 2021, 2022 και 2023 απαλλάσσονται:

α) τα ακίνητα, που ευρίσκονται σε περιοχές που επλήγησαν από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν αρχής γενομένης την 27η Ιουλίου 2021 και έως τη δημοσίευση της παρούσας και για τις οποίες εκδίδονται πράξεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξή τους σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους είναι κάτοχοι Δελτίου Επανελέγχου ή Έκθεσης Αυτοψίας, σύμφωνα με τα οποία το κτίριο έχει χαρακτηριστεί επικίνδυνο ή ακατάλληλο για χρήση, ή Πρωτοκόλλου Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτηρίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που εκδίδονται έως τις 28.2.2022, εφόσον κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκουν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη αυτά.

β) Τα αγροτεμάχια, των οποίων οι ιδιοκτήτες είναι κάτοχοι βεβαίωσης καταστροφής από τα κατά τόπους αρμόδια Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων (ΤΑΕΕ) των Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Δομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίες εκδίδονται έως τις 28.2.2022, εφόσον κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκουν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη αυτά. Τα ΤΑΕΕ εκδίδουν τις ως άνω βεβαιώσεις, αφού λάβουν τα οικεία στοιχεία των αγροτεμαχίων που έχουν εκτιμηθεί ως κατεστραμμένα από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων.

Η απαλλαγή χορηγείται με βάση τις αιτήσεις που υποβάλλονται στην ψηφιακή πλατφόρμα της ΑΑΔΕ στη διαδικτυακή πύλη «arogí.gov.gr». Εφόσον, μετά τη χορήγηση της απαλλαγής, διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησής της, ο φόρος βεβαιώνεται και καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου της βεβαίωσης μήνα, εντόκως σύμφωνα με το άρθρο 54 Β` του ν. 4174/2013 (Α`256).

Ειδικότερα τα ακίνητα που ευρίσκονται στα διοικητικά όρια των Δήμων Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας και Ιστιαίας - Αιδηψού της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας απαλλάσσονται για τα έτη 2021 και 2022, εφόσον κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκουν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη αυτά.».

Άρθρο 43

Μεταβολές στον υπολογισμό του κύριου φόρου – Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4223/2013

1. Ο πίνακας της περ. α) της παρ. 2 της Ενότητας Α του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 (Α`287) αντικαθίσταται ως εξής:

Τιμή Ζώνης (€/μ2)	Φ.Ζ.	Συντελεστής βασικού φόρου (€/μ2)
0-750	1	2,00
751-1500	2	2,80
1501-2500	3	3,70
2501-3000	4	4,50
3001-3500	5	7,60
3501-4000	6	9,20
4001-4500	7	11,10
4501-5000	8	13,40
>=5001	9	16,20

2. Στο τέλος της περ. α) της παρ. 2 της Ενότητας Α του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 προστίθενται δύο εδάφια ως εξής:

«Κτίσματα, τα οποία, με βάση τις Τιμές Ζώνης που εφαρμόζονται από την 1^η Ιανουαρίου 2022, εντάσσονται στις Φορολογικές Ζώνες 2 και 3, κατατάσσονται, για τον υπολογισμό του ΕΝΦΙΑ έτους 2022, στις Φορολογικές Ζώνες 1 και 2 αντίστοιχα, εφόσον για αυτά:

α) κατά την 1^η Ιανουαρίου 2021 ίσχυε το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού αξίας ακινήτων και εντάσσονταν στις Φορολογικές Ζώνες 1 και 3 και

β) η Τιμή Ζώνης, η οποία ισχύει την 1^η Ιανουαρίου 2022, απέχει από την καταληκτική Τιμή Ζώνης της αμέσως προηγούμενης Φορολογικής Ζώνης έως και πενήντα (50) ευρώ.

Κτίσματα της Δημοτικής Ενότητας Αρχαίας Ολυμπίας που εντάχθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2022 στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού αξίας ακινήτων και αντιστοιχούν στη φορολογική ζώνη 2, κατατάσσονται, για τον υπολογισμό του ΕΝΦΙΑ του έτους 2022, στη φορολογική ζώνη 1.».

3. Ο πίνακας της περ. α) της παρ. 1 της Ενότητας Β του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

Μοναδιαία αξία (€/μ2)	Φ.Ζ.	Συντελεστής φόρου (€/μ2)
-----------------------	------	--------------------------

0,01-6,00	1	0,0037
6,01-20,00	2	0,0075
20,01-50,00	3	0,0125
50,01-75,00	4	0,0185
75,01-100,00	5	0,0375
100,01-150,00	6	0,0750
150,01-200,00	7	0,1850
200,01-300,00	8	0,2470
300,01-400,00	9	0,3700
400,01-600,00	10	0,5550
600,01-800,00	11	0,7400
800,01-900,00	12	0,9900
900,01-1000,00	13	1,2500
1000,01-1500,00	14	1,6000
1500,01-2000,00	15	2,3500
2000,01-3000,00	16	3,7000
3000,01-4000,00	17	4,9500
4000,01-5000,00	18	7,4000
>=5000,01	19	9,2500

4. Στο άρθρο 4 του ν. 4223/2013 προστίθενται Ενότητες Γ, Δ και Ε ως εξής:

«Γ. Υπολογισμός φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου
Για δικαιώματα επί ακινήτων υπολογίζεται φόρος επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου, όπως αυτό αποτυπώνεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), σύμφωνα με την κατωτέρω κλίμακα:

Κλιμάκια συνολικής αξίας ακινήτου σε ευρώ	Συντελεστής φόρου ανά κλιμάκιο αξίας
0,01-400.000	0%
400.000,01-500.000	0,20%
500.000,01-600.000	0,30%
600.000,01-700.000	0,40%
700.000,01-800.000	0,50%
800.000,01-900.000	0,60%
900.000,01-1.000.000	0,70%
1.000.000,01-2.000.000	0,90%
>=2.000.000,01	1,00%

Ο φόρος υπολογίζεται στη συνολική αξία του 100% της πλήρους κυριότητας του ακινήτου, όπως το δικαίωμα αυτό αναγράφεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων, απομειώνεται με βάση τον συντελεστή συνιδιοκτησίας της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 (Α' 58), εφόσον υφίσταται συνιδιοκτησία στην πλήρη ή ψιλή κυριότητα, και επιμερίζεται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 2. Η αξία του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζεται σύμφωνα με το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Ε.

Η παρούσα Ενότητα εφαρμόζεται, εφόσον η συνολική αξία ακίνητης περιουσίας του υποκειμένου στον φόρο, όπως αυτή υπολογίζεται βάσει της Ενότητας Ε, υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

Δ. Συνολικός υπολογισμός κυρίου φόρου

α. Ο κύριος φόρος των φυσικών προσώπων ισούται με το άθροισμα του κύριου φόρου κτισμάτων της Ενότητας Α, του κύριου φόρου οικοπέδων και γηπέδων της Ενότητας Β και του φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου της Ενότητας Γ.

β. Ο κύριος φόρος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων ισούται με το άθροισμα του κύριου φόρου κτισμάτων της Ενότητας Α και του κύριου φόρου οικοπέδων και γηπέδων της Ενότητας Β.

Ε. Προσαύξηση του φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με τη συνολική αξία της περιουσίας
Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. φυσικών προσώπων που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, προσαυξάνεται ανάλογα με τη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας ως εξής:

α) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και εξακόσιες πενήντα χιλιάδες (650.000) ευρώ, κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%),

β) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) ευρώ, κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%),

γ) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%),

δ) για αξία ακίνητης περιουσίας από 1.000.000,01 ευρώ και άνω, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).

Η προσαύξηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται, εφόσον η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Για τον υπολογισμό της συνολικής αξίας της περιουσίας εφαρμόζεται το άρθρο 32 του ν. 3842/2010. Αν το οικοπέδο βρίσκεται σε περιοχή, η οποία δεν εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής των αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α'43), για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας αυτού, το γινόμενο της συνολικής τιμής εκκίνησης του οικοπέδου και του συντελεστή οικοπέδου, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του 1, δεν μπορεί να είναι ανώτερο της τιμής ανά τετραγωνικό μέτρο, η οποία ελήφθη υπόψη για τον υπολογισμό του φόρου ακίνητης περιουσίας φυσικών προσώπων έτους 2013. Στη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού. Επίσης δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των κτιρίων που είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και των τυχόν αναλογούντων σε αυτά ποσοστών επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται. Ειδικά για τον ΕΝΦΙΑ έτους 2022 δεν συνυπολογίζεται και η αξία των δικαιωμάτων επί ιστορικών διατηρητέων μνημείων ή έργων τέχνης που προστατεύονται από τον ν. 4858/2021 (Α' 220) και τα οποία δεν καταλαμβάνονται από το προηγούμενο εδάφιο, καθώς και των δικαιωμάτων επί κτιρίων τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα βάσει του ν. 1577/1985 (Α' 210), εφόσον είναι προγενέστερα της 1^{ης} Ιανουαρίου 1940, και των αναλογούντων σε αυτά ποσοστών επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται».

Άρθρο 44

Κατάργηση συμπληρωματικού φόρου φυσικών προσώπων – Αντικατάσταση άρθρου 5 του ν. 4223/2013

Το άρθρο 5 του ν. 4223/2013 (Α' 287) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5

Υπολογισμός του συμπληρωματικού φόρου νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

1. Στην αξία των δικαιωμάτων της παρ. 2 του άρθρου 1 επί ακινήτων που έχουν νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες επιβάλλεται συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α, ο οποίος υπολογίζεται, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους. Η αξία των δικαιωμάτων αυτών υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 2.

2. Ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. υπολογίζεται στην αξία των δικαιωμάτων της παρ. 2 του άρθρου 1 με συντελεστή πέντε και μισό τοις χιλίοις (5,5%). Ειδικά, για τα ακίνητα τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών, υπολογίζεται με συντελεστή ένα τοις χιλίοις (1%). Για τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στις περ. β), δ), ε), στ) και ζ) του άρθρου 3, ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. ισούται με τρία και μισό τοις χιλίοις (3,5%) επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων της παρ. 2 του άρθρου 1 για τα ακίνητα που δεν ιδιοχρησιμοποιούν. Για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. δεν συμπεριλαμβάνονται:

α) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα που απαλλάσσονται και κατά το μέρος της οριζόμενης απαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 3 και

β) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. δ) της παρ. Β.1 και της περ. η) της παρ. Β.2 του άρθρου 4.

3. Κατά τα λοιπά, για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου, εφαρμόζονται το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Ε του άρθρου 4».

Άρθρο 45

Προσδιορισμός προδιαγραφών για τις ανάγκες της μηχανογραφικής υλοποίησης – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 6 του ν. 4223/2013

Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4223/2013 (Α' 287) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Για τον προσδιορισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. κάθε επόμενου του 2014 έτους, λαμβάνεται η δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. με τα στοιχεία των ακινήτων του προηγούμενου έτους με τις μεταβολές που επήλθαν.

β) Σε περιπτώσεις εντάξεων νέων περιοχών στο αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων, εφόσον αυτές είναι μονοζωνικές, τα δικαιώματα που αναγράφονται στις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων ως ευρισκόμενα εκτός Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξίας Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.) στις περιοχές αυτές μεταφέρονται αυτόματα εντός Α.Π.Α.Α., πλην αυτών για τα οποία στη διεύθυνση του ακινήτου αναγράφεται «εκτός οικισμού» ή «επί αγροτεμαχίου».

γ) Σε περιπτώσεις εντάξεων νέων περιοχών στο αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων, εφόσον αυτές περιλαμβάνουν περισσότερες της μίας ζώνες, για τον υπολογισμό του φόρου και της αξίας λαμβάνεται η μικρότερη τιμή ζώνης. Εφόσον το δικαίωμα εντάσσεται σε υψηλότερη τιμή ζώνης, ο φορολογούμενος υποχρεούται, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιουνίου του οικείου έτους, να υποβάλει τροποποιητική δήλωση χωρίς πρόστιμο και να καταβάλει τον φόρο χωρίς τόκο σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις όχι μικρότερες των δέκα (10) ευρώ μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

δ) Σε περιπτώσεις εντάξεων νέων περιοχών στο αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων, εφόσον αυτές περιλαμβάνουν περισσότερες της μιας ζώνες, για τον υπολογισμό του φόρου και της αξίας για τα δικαιώματα που με βάση τη δήλωση στοιχείων ακινήτων δεν υπάρχει δυνατότητα να ενταχθούν εντός Α.Π.Α.Α., η τιμή ζώνης και η αξία λαμβάνονται

σύμφωνα με τα οριζόμενα στις Ενότητες Α, Β και Ε του άρθρου 4. Ο φορολογούμενος υποχρεούται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιουνίου του οικείου έτους να υποβάλει τροποποιητική δήλωση χωρίς πρόστιμο και να καταβάλει τον φόρο χωρίς τόκο σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις όχι μικρότερες των δέκα (10) ευρώ μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

ε) Ειδικά για το έτος 2022, ο φορολογούμενος μπορεί να τροποποιήσει τα στοιχεία των ακινήτων του που περιλαμβάνονται στη δήλωση του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), εμπρόθεσμα μέχρι και την 29η Ιουλίου 2022 και να καταβάλει τον φόρο σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις όχι μικρότερες των δέκα (10) ευρώ μέχρι και την 28η Φεβρουαρίου 2023.

Για κάθε περίπτωση τροποποιητικής δήλωσης, εφόσον από την εκκαθάριση της δήλωσης προκύπτει μείωση φόρου μεγαλύτερη των τριακοσίων (300) ευρώ, η σύνθεση της νέας δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. και η εκκαθάριση αυτής πραγματοποιούνται μετά από έλεγχο της Φορολογικής Διοίκησης.

Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται η μηχανογραφική σύνθεση των δηλώσεων ΕΝ.Φ.Ι.Α., η διαδικασία και ο τρόπος αποκατάστασης λαθών και ελλείψεων σε στοιχεία ακινήτων των σχετικών δηλώσεων και σε δηλώσεις στοιχείων ακινήτων, τα έντυπα με τα οποία πραγματοποιούνται διορθώσεις, τα οποία επέχουν θέση τροποποιητικής δήλωσης, τα υποδείγματα χορήγησης απαλλαγών και ο τρόπος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση, και κατόπιν ανάλυσης κινδύνου, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσό μείωσης φόρου σε συνέχεια τροποποιητικής δήλωσης, για το οποίο διενεργείται έλεγχος της Φορολογικής Διοίκησης.

Ακίνητα που έχουν ουσιώδεις ελλείψεις στην περιγραφή, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατός ο υπολογισμός του ΕΝ.Φ.Ι.Α., θεωρούνται ως μη δηλωθέντα.».

Άρθρο 46

Χορήγηση εκπτώσεων στον ΕΝ.Φ.Ι.Α.– Τροποποίηση παρ. 1, 2, 2Α και 5 άρθρου 7 ν. 4223/2013

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 (Α' 287): α) στην περ. α) εξειδικεύεται η αναφορά στο φορολογικό έτος, το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του οποίου λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή της διάταξης και διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο, β) στην περ. β) προστίθεται παραπομπή στην Ενότητα Ε του άρθρου 4 ως προς τον προσδιορισμό της συνολικής αξίας της ακίνητης περιουσίας, γ) στις περ. α) και β) προστίθεται και ο συμβιών και οι περ. α) και β) διαμορφώνονται ως εξής:

«α) το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 (Α' 167) και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις εννέα χιλιάδες (9.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή την σύζυγο ή συμβιούντα και κάθε εξαρτώμενο μέλος,

β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1, ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος ή συμβιών και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του, λαμβανομένων υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 μ²) και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με την Ενότητα Ε του άρθρου 4, δεν υπερβαίνει το ποσό των

ογδόντα πέντε χιλιάδων (85.000) ευρώ για τον άγαμο, των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ για τον έγγαμο και τον ή τη σύζυγό του ή συμβιούντα ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με ένα εξαρτώμενο τέκνο και των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για τον έγγαμο, τον ή την σύζυγό του ή συμβιούντα και τα εξαρτώμενα τέκνα τους ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με δύο εξαρτώμενα τέκνα και».

2. Στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 εξειδικεύεται η αναφορά στο φορολογικό έτος, το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του οποίου λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή της διάταξης και προστίθεται ο συμβιών και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή την σύζυγο ή συμβιούντα και κάθε εξαρτώμενο μέλος,».

3. Η παρ. 2Α του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«2Α. Στον ΕΝ.Φ.Ι.Α. φυσικών προσώπων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 4 και της παρ. 1 του παρόντος, χορηγείται μείωση ανάλογα με τη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Ε του άρθρου 4, ως εξής:

α) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%),

β) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%),

γ) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%),

δ) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και

ε) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ, κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

Στη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας για την εφαρμογή της παρούσας δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού.».

4. Η παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 τροποποιείται ως προς τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, στη βάση των οποίων επανεξετάζονται οι χορηγηθείσες εκπτώσεις και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

« 5. Οι εκπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου που χορηγήθηκαν με πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α., επανεξετάζονται μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του επομένου έτους με βάση τις εμπρόθεσμες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος με τις οποίες χορηγήθηκαν οι ως άνω εκπτώσεις και, σε περίπτωση μεταβολών, εκδίδεται νέα πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου για το έτος αυτό.».

Άρθρο 47

Καταβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε δέκα (10) μηνιαίες δόσεις – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 του ν. 4223/2013

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4223/2013 (Α'287) αντικαθίσταται ως εξής:
«1.Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης προσδιορισμού φόρου ή σε έως δέκα (10) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, καθεμιά από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ευρώ, και από τις οποίες η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης προσδιορισμού φόρου, οι δε επόμενες δόσεις μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα.».

Άρθρο 48

Χρόνος υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων – Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 23 του ν. 3427/2005

1. Στην περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α'312) προστίθεται υποπερ. δγ) και η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) τους κληρονόμους ακίνητης περιουσίας και συγκεκριμένα:

δα) από τους εκ διαθήκης κληρονόμους κατά το ποσοστό τους, εφόσον έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της δήλωσης έτους,

δβ) από τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους κατά το ποσοστό τους, εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της δήλωσης έτους,

δγ) από τους μετά από αποποιήσεις κληρονόμους κατά το ποσοστό τους, από το επόμενο έτος του θανάτου του κληρονομούμενου ή, στην περίπτωση που έχει δημοσιευθεί διαθήκη, από το επόμενο έτος της δημοσίευσης αυτής, χωρίς την επιβολή προστίμου, εφόσον η δήλωση υποβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της λήξης της προθεσμίας αποποίησης.».

2. Η περ. α της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Για τη σύσταση, απόκτηση και κάθε άλλη μεταβολή στα δικαιώματα της παρ. 1, ο υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων υποβάλλει αυτήν μέχρι και την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους από την ημέρα της σύστασης, απόκτησης και κάθε άλλης μεταβολής στα παραπάνω δικαιώματα, πλην της κληρονομικής διαδοχής, για την οποία ο φορολογούμενος υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της λήξης της προθεσμίας αποποίησης της κληρονομίας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να παρατείνεται η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου.».

Άρθρο 49

Προσδιορισμός Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου - Τροποποίηση άρθρου 32 του ν. 3842/2010

Στην περ. ε' της περ. 3.5.6 της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 (Α' 58) προστίθεται υποπερ. εζ) ως εξής:

«εζ) Για οικοπέδα που βρίσκονται σε περιοχές, οι οποίες εντάσσονται στο αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων με τιμή Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου D5, ως Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου λαμβάνεται η τιμή 0,20.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 50

Επιστροφή ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία – Προσθήκη παρ. 4B στο άρθρο 78 του ν. 2960/2001

Στο άρθρο 78 του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται παρ. 4B, ως εξής:

«4B. α. Για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων, της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 73 του παρόντος, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία καθορίζεται, από την 1^η Ιανουαρίου 2022 έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2022, μηδενικός συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης ανά χιλιόλιτρο. Για το διάστημα ισχύος του μηδενικού συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης, κατά τη θέση σε ανάλωση του ως άνω προϊόντος, εφαρμόζεται ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 73 και επιστρέφεται, κατά τον χρόνο που καθορίζεται με την κανονιστική πράξη της περ. β', ποσό ειδικού φόρου κατανάλωσης ίσο με τον ως άνω οριζόμενο συντελεστή σύμφωνα με τους λοιπούς όρους που καθορίζονται στην ίδια πράξη.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης, ο χρόνος επιστροφής, τα δικαιούχα επιστροφής πρόσωπα, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων για τις οποίες υπολογίζεται η επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης, η αρμόδια για την επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης αρχή, ο τρόπος ελέγχου της νόμιμης χρήσης του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων για το οποίο χορηγείται επιστροφή του φόρου, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 51

Υπαγωγή των λιπασμάτων των ΔΚ 3101, 3102, 3103, 3104, 3105 στον υπερμειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. 6% - Τροποποίηση του Κεφαλαίου Α ΑΓΑΘΑ του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).

Στην παρ. 38 του Κεφαλαίου Α. ΑΓΑΘΑ του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248) προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως ακολούθως:

«Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).».

Άρθρο 52

Παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης του κατασκευαστή οικοδομών για την υπαγωγή στο καθεστώς αναστολής του φόρου - Τροποποίηση παρ. 4α άρθρου 6 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4α του άρθρου 6 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αίτηση υποβάλλεται μέχρι την 30^η.6.2022 για τις άδειες με χρόνο έκδοσης έως και την 31^η.12.2021, ενώ για άδειες που εκδίδονται από την 1^η.1.2022 και εφεξής, τίθεται εξάμηνη προθεσμία από την έκδοση της άδειας.»

Άρθρο 53

Υπαγωγή στον ειδικό τρόπο φορολόγησης του άρθρου 5Γ του ν. 4172/2013 - Τροποποίηση παρ. 3, 6, 7 και 8 άρθρου 5Γ και άρθρου 72 ν. 4172/2013

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 5Γ του ν. 4172/2013 (Α' 167) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο με τρία νέα εδάφια, β) μετά το τέταρτο εδάφιο προστίθενται δύο νέα εδάφια και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για ανάληψη υπηρεσίας που λαμβάνει χώρα μέχρι και την 2^η Ιουλίου του εκάστοτε έτους, η αίτηση για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος άρθρου υποβάλλεται για το έτος ανάληψης υπηρεσίας και μέχρι το τέλος του έτους αυτού. Η αίτηση δύναται να υποβάλλεται και εντός του επόμενου από την ανάληψη υπηρεσίας έτους και κρίνεται για υπαγωγή στο έτος αυτό.

Για ανάληψη υπηρεσίας που λαμβάνει χώρα μετά την 2^η Ιουλίου του εκάστοτε έτους, η αίτηση για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος άρθρου υποβάλλεται για το επόμενο έτος από την ανάληψη υπηρεσίας και μέχρι το τέλος του έτους αυτού.

Εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της αίτησης η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει την αίτηση και εκδίδει απόφαση, με την οποία την εγκρίνει ή την απορρίπτει, αναλόγως της συνδρομής ή μη των προϋποθέσεων της παρ. 1.

Εάν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά προσκομισθούν μέχρι την 31^η Μαρτίου του επόμενου από την υποβολή του αιτήματος έτους, η απόφαση απόρριψης της αίτησης λόγω μη προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ανακαλείται, η αίτηση επανεξετάζεται και εκδίδεται από τη Φορολογική Διοίκηση νέα απόφαση εντός εξήντα (60) ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών. Ειδικά για το έτος 2022 τα δικαιολογητικά του προηγούμενου εδαφίου επιτρέπεται να προσκομισθούν μέχρι και την 29^η Απριλίου 2022.

Το φυσικό πρόσωπο δηλώνει στην αίτησή του το κράτος στο οποίο είχε την τελευταία φορολογική κατοικία του μέχρι την υποβολή της αίτησής του. Η Φορολογική Διοίκηση ενημερώνει τις φορολογικές αρχές του κράτους αυτού σχετικά με τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας του εν λόγω φορολογουμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις περί διεθνούς διοικητικής συνεργασίας, όπως αυτές ισχύουν.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 5Γ του ν. 4172/2013 τροποποιείται ως προς τις παραπεμπόμενες διατάξεις και διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι παρ. 1 έως και 5 εφαρμόζονται αποκλειστικά για την πλήρωση νέων θέσεων εργασίας».

3. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 5Γ του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Οι παρ. 1 έως και 5 εφαρμόζονται ανάλογα και για τα φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα, με σκοπό να ασκήσουν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα. Το πενήντα τοις εκατό (50%) του εισοδήματός τους από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν στην Ελλάδα μέσα στο φορολογικό έτος απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος και από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α για επτά (7) συναπτά φορολογικά έτη. Η αίτηση για την υπαγωγή στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου υποβάλλεται σύμφωνα με την παρ. 3 και ως ανάληψη υπηρεσίας νοείται η έναρξη εργασιών.».

4. Η παρ. 8 του άρθρου 5Γ του ν. 4172/2013 τροποποιείται ως προς το αντικείμενο και τον δυνητικό χαρακτήρα της εξουσιοδότησης και διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύνανται να παρατείνονται οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων των παρ. 3 και 7, να καθορίζονται η διαδικασία υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας, η αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή, εξέταση και έγκριση της αίτησης, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση, τα δικαιολογητικά για την απόδειξη συνδρομής των προϋποθέσεων του παρόντος, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα ή λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.».

5. Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 προστίθεται παρ. 76, ως εξής:

«76. Εκκρεμείς αιτήσεις για την υπαγωγή στο άρθρο 5Γ ή αιτήσεις που υποβάλλονται μέχρι την 30η.6.2022 για ανάληψη υπηρεσίας ή έναρξη εργασιών που πραγματοποιήθηκαν μέχρι την 31η.7.2021, εξετάζονται από τη Φορολογική Διοίκηση και κρίνονται για υπαγωγή στο έτος 2021».

Άρθρο 54

Εξαίρεση του Κοινού Κεφαλαίου της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997 και απαλλαγή των προσόδων του από τη φορολογία εισοδήματος – Τροποποίηση άρθρων 45 και 47 του ν. 4172/2013

1. Στο τέλος του άρθρου 45 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το Κοινό Κεφάλαιο της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997 (Α' 38) εξαιρείται του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.».

2. Στο τέλος του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 προστίθεται παρ. 9, ως εξής:

«9. Οι πρόσοδοι που αποκτούν οι φορείς γενικής κυβέρνησης από τη συμμετοχή τους στο Κοινό Κεφάλαιο της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997, καθώς και από τους λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης, σύμφωνα με την περ. η' της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997, απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος.».

3. Ποσά φόρου που έχουν καταβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 55

Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος των επιχορηγήσεων των κεφαλαιουχικών εταιρειών των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης με αποκλειστικό σκοπό την ικανοποίηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους προς τρίτους – Τροποποίηση άρθρου 46 του ν. 4172/2013

Στο τέλος της περ. α' του άρθρου 46 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται νέο εδάφιο και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) οι φορείς γενικής κυβέρνησης με εξαίρεση το εισόδημα που αποκτούν από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης δεν περιλαμβάνονται οι κεφαλαιουχικές εταιρείες, εκτός από αυτές στις οποίες το κράτος ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου συμμετέχει με ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Εξαιρετικά, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος ειδικά οι επιχορηγήσεις του Υπουργείου Οικονομικών με αποκλειστικό σκοπό την ικανοποίηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους των φορέων Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων και

των κεφαλαιουχικών εταιρειών, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4281/2014 (Α' 160) ή την παρ. 2α της υποπαρ. Γ2 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) και τις κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων αυτών υπουργικές αποφάσεις, ανεξαρτήτως ποσοστού συμμετοχής στους φορείς αυτούς του κράτους ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.»

Άρθρο 56

Δυνατότητα παροχής πλήρους ή επιπλέον του τριάντα τοις εκατό (30%) έκπτωσης του υπερβαίνοντος κόστους δανεισμού για φορολογούμενους που ανήκουν σε ενοποιημένο όμιλο υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις - Τροποποίηση άρθρου 49 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 49 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι μέλος ενοποιημένου ομίλου για λογιστικούς σκοπούς, σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα που προβλέπονται στη νομοθεσία κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 του ν. 4308/2014 (Α' 251), δύναται:

α. να εκπίπτει πλήρως το υπερβαίνον κόστος δανεισμού, εφόσον αποδεικνύει ότι το ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου προς το σύνολο των περιουσιακών του στοιχείων είναι ίσο ή υψηλότερο ή χαμηλότερο το πολύ κατά δύο εκατοστιαίες μονάδες από το αντίστοιχο ποσοστό του ομίλου, εφόσον όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση την ίδια μέθοδο, όπως στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ή

β. να εκπίπτει το υπερβαίνον κόστος δανεισμού για ποσό που υπερβαίνει το ποσό της έκπτωσης που θα δικαιούνταν δυνάμει της παρ. 1. Το εν λόγω υψηλότερο όριο, σε ό,τι αφορά στη δυνατότητα έκπτωσης από το υπερβαίνον κόστος δανεισμού, αφορά στον ενοποιημένο όμιλο για λογιστικούς σκοπούς, στο πλαίσιο του οποίου ο φορολογούμενος αποτελεί μέρος και υπολογίζεται με τον ακόλουθο τρόπο: Στο πρώτο στάδιο προσδιορίζεται το ποσοστό του ομίλου διαιρώντας το υπερβαίνον κόστος δανεισμού του ομίλου έναντι τρίτων με τα EBITDA του ομίλου, και, σε δεύτερο στάδιο, το ποσοστό του ομίλου πολλαπλασιάζεται με τα EBITDA του φορολογουμένου, τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με την παρ. 3.»

Άρθρο 57

Απαλλαγή υπό όρους των κοινών λογαριασμών – Τροποποίηση παρ. 2 του άρθρου 25 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια

Η περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 25 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (Α' 266), αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Η χρηματική κατάθεση σε τράπεζα σε ευρώ ή σε ξένο νόμισμα στο όνομα δύο ή περισσότερων δικαιούχων από κοινού, καθώς και οι κοινοί λογαριασμοί λοιπών χρηματοπιστωτικών προϊόντων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ανεξάρτητα από την κατοικία των συνδικαιούχων, μετά τον θάνατο οποιουδήποτε εξ αυτών για όλους τους επιζώντες συνδικαιούχους, στους οποίους περιέρχεται αυτοδίκαια, και μέχρι τον τελευταίο από αυτούς.

Η απαλλαγή της παρούσας περίπτωσης δεν ισχύει για χρηματικές καταθέσεις και λογαριασμούς που τηρούνται σε μη συνεργάσιμα στον φορολογικό τομέα κράτη και σε κράτη που δεν έχουν συνάψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής

στον φορολογικό τομέα ή δεν έχουν υπογράψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα την Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών που έχει κυρωθεί με τον ν. 4428/2016 (Α' 190).

Άρθρο 58

Ρυθμίσεις καταβολής του φόρου εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2021 – Προσθήκη παρ. 76 και 77 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθενται παρ. 76 και 77 ως εξής:

«76. Η καταβολή του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021, με εξαίρεση τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες που έχουν λυθεί ή έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση, πραγματοποιείται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της δήλωσης, με βάση την παρ. 2 του άρθρου 68 και οι υπόλοιπες επτά (7) μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επτά (7) επόμενων μηνών.

77. Η καταβολή του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων του φορολογικού έτους 2021 πραγματοποιείται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου 2022 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επτά (7) επόμενων μηνών. Η καταβολή του φόρου που προσδιορίζεται από δηλώσεις φορολογούμενων που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που τηρούν απλογραφικά βιβλία γίνεται σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Σεπτεμβρίου 2022 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των πέντε επόμενων μηνών.».

Άρθρο 59

Βεβαίωση και είσπραξη του ελλείμματος της Νέας Οικειοθελούς Παροχής του άρθρου 7^{ου} του Νέου Συνυποσχετικού όπως κυρώθηκε με το άρθρο 56 του ν. 4607/2019 – Προσθήκη άρθρου 56 Α στον ν. 4607/2019

Στον ν. 4607/2019 (Α' 65) προστίθεται άρθρο 56Α ως εξής:

«Άρθρο 56Α

Βεβαίωση και είσπραξη του ελλείμματος της Νέας Οικειοθελούς Παροχής του άρθρου 7^ο του Νέου Συνυποσχετικού όπως κυρώθηκε με το άρθρο 56 του ν. 4607/2019

1. Για τη βεβαίωση και την είσπραξη του ελλείμματος της Νέας Οικειοθελούς Παροχής του άρθρου 7ου του Νέου Συνυποσχετικού του Ελληνικού Δημοσίου με τη Ναυτιλιακή Κοινότητα, το οποίο κυρώθηκε και έχει ισχύ νόμου με το άρθρο 56 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 5, 30, 32 παρ. 2 και 3, 37, 42, 45 και 63B του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170).

2. Αρμόδια φορολογική αρχή για την έκδοση της πράξης διοικητικού προσδιορισμού του ελλείμματος και την είσπραξη αυτού ορίζεται η Δ.Ο.Υ. Πλοίων Πειραιά.

3. Οι οφειλές που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος δεν υπάγονται σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής.»

Άρθρο 60

Αναστολή φορολόγησης δωρεών υπό όρους για την ΕΑΝΕΠ – Τροποποίηση της παρ. 11 άρθρου 18 του ν. 4690/2020

Στην παρ. 11 του άρθρου 18 του ν. 4690/2020 (Α' 104), μετά το τρίτο εδάφιο προστίθενται τρία νέα εδάφια και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Τα κίνητρα της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 3982/2011 επεκτείνονται και στις συμβάσεις μεταβίβασης δικαιώματος επιφάνειας, καθώς και στις συμβάσεις δωρεάς κινητών πραγμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι πρόκειται για δωρεές που αφορούν στην υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου της δημιουργίας του τεχνολογικού πάρκου. Κάθε σύμβαση μεταβίβασης δικαιώματος επιφάνειας, αγοραπωλησίας και δωρεάς κινητών (χρημάτων) και ακινήτων προς την ΕΑΝΕΠ για τη διασφάλιση της ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 46 του ως άνω νόμου, καθώς και έκτασης εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου από την ΕΑΝΕΠ ή από επιχείρηση που έχει εγκατασταθεί ή μετεγκατασταθεί εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου, απαλλάσσεται από τον φόρο μεταβίβασης και τον φόρο δωρεάς, αντιστοίχως. Επιπλέον, το συνολικό ποσό της δωρεάς, σύμφωνα με την παρούσα, εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα του δωρητή, αναλογικά, ανά κατηγορία δηλωθέντος εισοδήματος, του φορολογικού έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η δωρεά. Τα εισπραττόμενα ποσά των χρηματικών δωρεών από την ΕΑΝΕΠ μέχρι και τις 31.12.2025, δεν αποτελούν στοιχείο των ακαθάριστων εσόδων της για φορολογικούς σκοπούς, αλλά εμφανίζονται σε διακεκριμένο λογαριασμό αποθεματικού. Από την 1η.1.2026 και μετά, το ως άνω σχηματισμένο αποθεματικό μεταφέρεται τμηματικά και για μία πενταετία για φορολογικούς σκοπούς στα ακαθάριστα έσοδα της ΕΑΝΕΠ κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) κατ' έτος. Σε περίπτωση που μέχρι τις 31.12.2025 το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί, το σύνολο του σχηματισμένου αποθεματικού μεταφέρεται για φορολογικούς σκοπούς στα ακαθάριστα έσοδα της ΕΑΝΕΠ κατά τον χρόνο εκείνο. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μπορεί να καθορίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 61

Κίνητρα για εταιρείες ειδικού σκοπού διαχείρισης οικογενειακής περιουσίας – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 71Η ν. 4172 /2013

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 71Η του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αποκλειστικός σκοπός των εταιρειών ειδικού σκοπού διαχείρισης οικογενειακής περιουσίας είναι η διοίκηση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων και επενδύσεων, που κατέχουν είτε άμεσα είτε έμμεσα, μέσω νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, τα φυσικά πρόσωπα της παρ. 1 και τα μέλη των οικογενειών τους, καθώς και η διαχείριση των δαπανών, που πραγματοποιούνται από τα φυσικά πρόσωπα της παρ. 1 και τα μέλη των οικογενειών τους για την κάλυψη των αναγκών τους και του κόστους της εν γένει διαβίωσής τους και των φιλανθρωπικών και πολιτιστικών δράσεών τους.

Στις εταιρείες ειδικού σκοπού διαχείρισης οικογενειακής περιουσίας μπορούν να συμμετέχουν μέλη της οικογένειας, καθώς και νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες στις οποίες συμμετέχουν κατά πλειοψηφία τα φυσικά πρόσωπα της παρ. 1 ή/και μέλη της οικογένειας αυτών.

Για την παροχή των υπηρεσιών των εταιρειών ειδικού σκοπού διαχείρισης οικογενειακής περιουσίας απασχολούνται εργαζόμενοι διαφόρων ειδικοτήτων ή αυτές δύναται να ανατίθεται σε τρίτα πρόσωπα, ανεξάρτητα από το κράτος στο οποίο είναι εγκατεστημένα, υπό την επιφύλαξη της περ. ιγ) του άρθρου 23. Φυσικά πρόσωπα μέλη της εταιρείας ειδικού σκοπού διαχείρισης οικογενειακής περιουσίας δεν μπορεί να είναι και εργαζόμενοι σε αυτή.»

ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 62

Ρύθμιση για τις συμβάσεις του άρθρου 5B του ν. 3986/2011 – Προσθήκη περ. η΄ στην παρ. 4 του άρθρου 5B του ν. 3986/2011

Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 5B του ν. 3986/2011 (Α΄ 152) προστίθεται περ. η) ως εξής:
«η) Κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης, για την καταβολή και προκαταβολή στο ΤΑΙΠΕΔ των οριζόμενων δυνάμει της παρούσας ποσών, δεν απαιτείται η υποβολή ισόποσης ή άλλης εγγύησης από το ΤΑΙΠΕΔ.»

Άρθρο 63

Ρυθμίσεις για τους αστικούς συνεταιρισμούς - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 5 του ν. 1667/1986

Στην παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986 (Α΄ 196): α) το τέταρτο εδάφιο τροποποιείται έτσι ώστε η διενέργεια Γενικής Συνέλευσης από απόσταση να είναι δυνατή μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, β) στο έκτο εδάφιο η λέξη «μεριδιούχοι» αντικαθίσταται με τις λέξεις «Τα μέλη του συνεταιρισμού» γ) μετά το έκτο εδάφιο προστίθενται πέντε νέα εδάφια, δ) στο δωδέκατο εδάφιο η ημεροχρονολογία «31η.1.2021» αντικαθίσταται από την ημεροχρονολογία «30η.06.2022», και η παρ. 2 του άρθρου 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μία φορά το έτος ύστερα από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου και μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει δυνατότητα σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης δύο φορές το έτος.

Ειδικά για τη διαχειριστική χρήση του 2019, η σύγκληση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των αστικών συνεταιρισμών δύναται να πραγματοποιηθεί έως τις 30.9.2020, η δε θητεία των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων παρατείνεται μέχρι τη σύγκληση της συνέλευσης αυτής.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση από απόσταση με οπτικοακουστικά ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη

φυσική παρουσία των μελών του συνεταιρισμού στον τόπο διεξαγωγής της, έπειτα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην περίπτωση αυτή, ο συνεταιρισμός λαμβάνει επαρκή μέτρα ώστε:

α) να είναι σε θέση να διασφαλίσει την ταυτότητα του συμμετέχοντος προσώπου, τη συμμετοχή αποκλειστικά των προσώπων που δικαιούνται να συμμετέχουν ή να παρίστανται στη γενική συνέλευση και την ασφάλεια της ηλεκτρονικής σύνδεσης,

β) να παρέχεται η δυνατότητα στον συμμετέχοντα να παρακολουθεί, με ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα, τη διεξαγωγή της συνέλευσης και να απευθύνεται στη συνέλευση, προφορικά ή εγγράφως, κατά τη διάρκεια της συνέλευσης από απόσταση, καθώς και να ψηφίζει επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και

γ) να είναι δυνατή η ακριβής καταγραφή της ψήφου του συμμετέχοντος από απόσταση.

Τα μέλη του συνεταιρισμού που συμμετέχουν στη γενική συνέλευση από απόσταση λαμβάνονται υπόψη για το σχηματισμό της απαρτίας και πλειοψηφίας όπως ακριβώς οι παρόντες. Σε κάθε περίπτωση κάθε μέλος του συνεταιρισμού μπορεί να αξιώσει να διεξαχθεί η συνεδρίαση με τηλεδιάσκεψη ως προς αυτόν, αν κατοικεί σε άλλη χώρα από εκείνη όπου λαμβάνει χώρα η συνέλευση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος, ιδίως ασθένεια, αναπηρία ή επιδημία.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής στην ψηφοφορία από απόσταση, δια αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα, πριν από τη συνέλευση, έπειτα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή τα θέματα και τα ψηφοδέλτια διατίθενται και η συμπλήρωσή τους γίνεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου ή σε έντυπη μορφή στην έδρα του αστικού συνεταιρισμού. Τα μέλη του συνεταιρισμού που ψηφίζουν δια αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα υπολογίζονται για τον σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας, εφόσον οι σχετικές ψήφοι έχουν παραληφθεί από τον αστικό συνεταιρισμό το αργότερο είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης. Στις παραπάνω περιπτώσεις, ο αστικός συνεταιρισμός υιοθετεί διαδικασίες για τη συμμετοχή στη Γενική Συνέλευση από απόσταση, τη διασφάλιση της ταυτότητας του συμμετέχοντος προσώπου και της προέλευσης της ψήφου, καθώς και την ασφάλεια της ηλεκτρονικής ή άλλης σύνδεσης.

Ειδικά για τη διαχειριστική χρήση του 2020, η σύγκληση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των αστικών συνεταιρισμών δύναται να πραγματοποιηθεί έως την 30η.06.2022, η δε θητεία των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων που έληξε ή λήγει πριν τις 30.06.2022, παρατείνεται έως τη σύγκληση της συνέλευσης αυτής, έπειτα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά παρέκκλιση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 7 και ανεξαρτήτως σχετικής πρόβλεψης στο καταστατικό. Η ως άνω γενική συνέλευση μπορεί να διενεργείται και με οπτικοακουστικά ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία του μεριδιούχου στον τόπο διεξαγωγής της, ανεξαρτήτως σχετικής πρόβλεψης στο καταστατικό με την υποχρέωση λήψης επαρκών μέτρων, ώστε να εκπληρώνονται τα οριζόμενα στις περ. α' έως και γ'...».

Άρθρο 64

Διαδικασία διαιτησίας – Αμοιβή γραμματέα - Διάθεση- Τροποποίηση άρθρου 6 του ν. 1816/1988

Στο άρθρο 6 του ν. 1816/1988 (Α' 251): α) η παρ. 2 αντικαθίσταται, β) προστίθενται παρ. 3 έως και 12 και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

1. 1. Αν μοναδικός διαιτητής - επιδιαιτητής είναι δικαστικός λειτουργός ως γραμματέας προσλαμβάνεται δικαστικός υπάλληλος. Σε περίπτωση διεθνούς διαιτησίας ως γραμματέας μπορεί να προσληφθεί άλλο πρόσωπο αν η σύνθεση της διαιτησίας επιβάλλει ειδικές γνώσεις. Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία για καθήκοντα γραμματέως προσλαμβάνεται δικαστικός υπάλληλος, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 871 Α παρ. 3 έως 7 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η αμοιβή του δικαστικού υπαλλήλου που εκτελεί χρέη γραμματέα περιλαμβάνεται στα έξοδα διεξαγωγής της διαιτησίας και είναι το 15% της αμοιβής του μοναδικού διαιτητή ή του επιδιαιτητή. Στον γραμματέα της διαιτησίας καταβάλλεται ποσοστό της παραπάνω αμοιβής ίσο με το σαράντα τοις εκατό (40%) αυτής. Το υπόλοιπο ποσοστό της αμοιβής καταβάλλεται σε ειδικό λογαριασμό του Ταμείου Αρωγής Υπαλλήλων αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, που συνιστάται με τον παρόντα νόμο και στον οποίο περιέρχονται τα καταβαλλόμενα στο Ταμείο Αρωγής ποσοστά από τις αμοιβές των γραμματέων διαιτησιών. Τα κεφάλαια του ειδικού αυτού λογαριασμού διατίθενται για τους ακόλουθους σκοπούς:

α) Για την παροχή έκτακτης χρηματικής ενίσχυσης σε δικαστικούς υπαλλήλους ή στις οικογένειές τους, σε περίπτωση θανάτου ή για την αντιμετώπιση δαπανών ασθένειας ή ατυχήματος αυτών ή των προστατευόμενων μελών της οικογένειάς τους, εφ' όσον οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτονται από το Δημόσιο ή από οποιονδήποτε φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης.

β) Για την ίδρυση και λειτουργία εντευκτηρίων, κατασκηνώσεων και παιδικών σταθμών των δικαστικών υπαλλήλων. Η διαχείριση του ειδικού αυτού λογαριασμού ασκείται από το εκάστοτε διοικητικό συμβούλιο του Ταμείου Αρωγής Υπαλλήλων αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Το άρθρο 871 Α, εκτός από τις παρ. 1, 2 και 8, οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 882Α του ΚΠολΔ, καθώς και η παρ. 1 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και όταν, σε εθνικές και διεθνείς διαιτησίες, καθώς και σε διαιτησίες που διέπονται από ειδικές διατάξεις, διαιτητής ή επιδιαιτητής ορίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, λειτουργός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.). Στις περιπτώσεις αυτές, ο λειτουργός του Ν.Σ.Κ. λαμβάνει από το ποσό της αμοιβής ποσοστό 35%, ενώ ποσοστό 25% αυτής κατατίθεται σε τραπεζικό λογαριασμό στην Τράπεζα της Ελλάδος με τίτλο «έσοδα Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από αμοιβές διαιτησιών» και το υπόλοιπο ποσοστό 40% κατατίθεται στον έντοκο λογαριασμό που τηρείται στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ., τα οποία κατανέμονται ή διατίθενται σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8. Η παρούσα εφαρμόζεται και στην περίπτωση, που ο λειτουργός του Ν.Σ.Κ. δεν έχει την ιδιότητα του μέλους του Ν.Σ.Κ. για οιονδήποτε λόγο κατά τον χρόνο που του καταβάλλεται η αμοιβή του ως διαιτητή ή επιδιαιτητή.

3. Εάν το αντικείμενο της διαφοράς είναι αποτιμητό σε χρήμα, η κατάθεση των κατά την παρ. 2 ποσών, είναι προϋπόθεση για την κατάθεση της διαιτητικής απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 893 ΚΠολΔ, και την περιαφή του τύπου της εκτέλεσης.

4. Στο Γραφείο Προέδρου του Ν.Σ.Κ. τηρείται ειδικό βιβλίο, σε έγχαρτη ή ηλεκτρονική μορφή για όλες τις διαιτησίες, στις οποίες ορίζεται ως διαιτητής ή επιδιαιτητής λειτουργός του Ν.Σ.Κ., καθώς και χωριστός φάκελος για κάθε διαιτησία. Στο ειδικό βιβλίο καταχωρίζονται, με βάση τα στοιχεία του τηρούμενου φακέλου κάθε διαιτησίας, το ονοματεπώνυμο του λειτουργού του Ν.Σ.Κ. και των λοιπών διαιτητών, ο αριθμός του πρακτικού γνωμοδότησης της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. και της οικείας υπουργικής απόφασης ή του πρακτικού του διαιτητικού δικαστηρίου για τον ορισμό του λειτουργού του Ν.Σ.Κ., τα στοιχεία των διαδικιών,

το ύψος της αμοιβής του λειτουργού ως διαιτητή ή επιδιαιτητή, η ημερομηνία και τα ποσά των καταθέσεων της παρακράτησης ποσοστών 25% και 40% επί της αμοιβής στους τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος και στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, αντίστοιχα.

5. Ο λειτουργός του Ν.Σ.Κ. που ορίστηκε διαιτητής ή επιδιαιτητής υποχρεούται να γνωστοποιεί στο Γραφείο Προέδρου του Ν.Σ.Κ., σε έγχαρτη ή ηλεκτρονική μορφή, τη διαιτητική απόφαση ή απόσπασμα αυτής ή το οικείο πρακτικό του διαιτητικού δικαστηρίου, που αναφέρει τα κατά την παρ. 4 στοιχεία, εντός ευλόγου χρόνου από την έκδοσή τους, καθώς και αντίγραφο της απόδειξης της κατάθεσης των ποσών που παρακρατήθηκαν εντός ευλόγου χρόνου από τη διενέργειά της.

6. Όργανο διαχείρισης και ελέγχου των λογαριασμών, που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος και στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, είναι τριμελής επιτροπή, καλούμενη εφεξής «Επιτροπή», η οποία έχει ως μέλη α) τον εκάστοτε Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ., με αναπληρωτή του τον αρχαιότερο Αντιπρόεδρο του Ν.Σ.Κ., β) έναν Αντιπρόεδρο του Ν.Σ.Κ. και γ) ένα Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, που ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., μαζί με τους αναπληρωτές τους, για τριετή θητεία, που μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής ασκεί ο Γραμματέας του Ν.Σ.Κ. ή ο αναπληρωτής του.

Η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ, νομιμοποιείται ως διάδικος για τη δικαστική επιδίωξη της καταβολής των αποδιδόμενων στους παραπάνω λογαριασμούς χρηματικών ποσών έναντι κάθε υπόχρεου προς απόδοση.

Αρμόδιο όργανο για την παροχή εντολών κίνησης των λογαριασμών προς την Τράπεζα της Ελλάδος και την Εθνική Τράπεζα ορίζεται ο Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ., ο οποίος ενεργεί, μέσω των αρμοδίων οργάνων του Ν.Σ.Κ., τις πληρωμές μετά από σχετική απόφαση της Επιτροπής.

7. Ο λογαριασμός, που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με τίτλο «έσοδα Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από αμοιβές διαιτησιών» και πιστώνεται με το παρακρατούμενο ποσοστό 25% επί των αμοιβών των διαιτητών ή επιδιαιτητών λειτουργών του Ν.Σ.Κ., χρεώνεται με εντολή του Προέδρου του Ν.Σ.Κ. προς την Τράπεζα Ελλάδος για κάλυψη δαπανών που συνδέονται με τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις του Ν.Σ.Κ., όπως δαπανών για την υποστήριξη, τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση πληροφοριακών συστημάτων, την προμήθεια συγγραμμάτων, τη συμμετοχή στη δαπάνη για πρόσβαση σε τράπεζες νομικών πληροφοριών μετά από απόφαση της Επιτροπής και σχετική εισήγηση του Γραφείου Μελετών, Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων της Γραμματείας του Ν.Σ.Κ. και του Τμήματος Πληροφορικής και Υποστήριξης Συστημάτων του Ν.Σ.Κ.

8. Τον Ιανουάριο κάθε τρίτου έτους, η Επιτροπή αποφασίζει την κατανομή του συνόλου των ποσών, που είναι κατατεθειμένα στον έντοκο λογαριασμό που τηρείται στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και αντιστοιχούν στην παρακράτηση ποσοστού 40% επί των αμοιβών των διαιτητών, καθώς και των τόκων των δύο προηγούμενων ετών στους λειτουργούς του Ν.Σ.Κ. που υπηρέτησαν σε αυτό κατά την εν λόγω διετία, ανάλογα με τη διάρκεια της υπηρεσίας τους κατά τη διετία αυτή.

Αντί της κατανομής, το ποσοστό του 40% μπορεί, με απόφαση της Διοικητικής Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., μετά από εισήγηση της Επιτροπής, να διατίθεται, εν όλω ή εν μέρει, για την επιμόρφωση των λειτουργών του Ν.Σ.Κ., ιδίως για τη συμμετοχή τους σε σεμινάρια, συνέδρια και ημερίδες στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, στους τομείς ενδιαφέροντος του Δημοσίου.

9. Οι λογαριασμοί που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος και στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ελέγχονται από την Επιτροπή οποτεδήποτε και, σε κάθε περίπτωση, υποχρεωτικά σε ετήσια βάση, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του ειδικού βιβλίου της παρ. 4. Για το

πόρισμα του ελέγχου η Επιτροπή ενημερώνει τη Διοικητική Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ. έως το τέλος του πρώτου τριμήνου κάθε ημερολογιακού έτους.

10. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από αίτημα του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., ανοίγεται στην Τράπεζα της Ελλάδος λογαριασμός με τίτλο «έσοδα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από διαιτησίες» και καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια για την κίνηση του λογαριασμού αυτού.

11. Με απόφαση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ. καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διαδικασία άσκησης των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής της παρ. 6.

12. Το παρόν άρθρο κατισχύει κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης, κάθε όρου ή ρήτρας σύμβασης και κάθε κανόνα διεξαγωγής διαιτησιών από εθνικά ή διεθνή κέντρα διαιτησίας.

Άρθρο 65

Έκτακτες ρυθμίσεις για την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας αποκλειστικά για το έτος 2022, λόγω πανδημίας και έκτακτων συνθηκών

1. Μέχρι τις 31.10.2022, στα όμορα προς τον αιγιαλό και την παραλία, λιμνοθάλασσα, λίμνη ή πλεύσιμο ποταμό, ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια διαμερίσματα της υποπερ. γγ' της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), τα οποία λειτουργούν νόμιμα, μπορεί να παραχωρείται με αντάλλαγμα η απλή χρήση αιγιαλού, παραλίας, όχθης ή παρόχθιας ζώνης, χωρίς δημοπρασία, τηρουμένων των περιορισμών και προϋποθέσεων των παρ. 3, 4, 5 περ. α', 6, 7, 8, 9, 10, 11 και 12 του άρθρου 13 του ν. 2971/2001 (Α' 285).

2. Εξαιρετικά για το έτος 2022 το αντάλλαγμα για τις παραχωρήσεις των άρθρων 13 και 13Α του ν. 2971/2001, όπως αυτό ρυθμίζεται στην παρ. 7 του άρθρου 15 του ίδιου νόμου, αποδίδεται κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) στον οικείο ο.τ.α. και κατά τριάντα τοις εκατό (30%) στο Δημόσιο.

3. Για το έτος 2022 το ύψος του καταβαλλόμενου ανταλλάγματος καθορίζεται σε ποσοστό εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του υπολογισθέντος ανταλλάγματος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 της υπό στοιχεία 47458ΕΞ2020/15.5.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών (Β' 1864).

Άρθρο 66

Παράταση της προθεσμίας υποβολής αίτησης για αδειοδότηση παραχώρησης χρήσης υφισταμένων άνευ αδειάς ή καθ' υπέρβαση αυτής κατασκευών - Τροποποίηση παρ. 1α και 2γ άρθρου 14Α του ν. 2971/2001

1. Στο πρώτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 2971/2001 (Α' 285), η φράση «μέσα σε τρία (3) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίσταται από τη φράση «η οποία υποβάλλεται έως τις 23.4.2024» και η περ. α) της παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. α) Έργα των άρθρων 12, 12Α και των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 14 που έχουν κατασκευαστεί μέχρι τις 28.7.2011 στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, τον πυθμένα και το υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού χωρίς να υφίσταται απόφαση παραχώρησης της χρήσης, ανεξαρτήτως της έκδοσης πρωτοκόλλου κατεδάφισης μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, μπορούν να λάβουν παραχώρηση χρήσης με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών, εκτός από

εκείνα που προβλέπονται στο άρθρο 86 του ν. 4504/2017, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, η οποία υποβάλλεται έως τις 23.4.2024. Στη ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται ξενοδοχειακές μονάδες, που έχουν κατασκευαστεί από το Δημόσιο, τον Ε.Ο.Τ. ή για λογαριασμό του ή των οποίων το Δημόσιο ή ο Ε.Ο.Τ. είχαν τη διαχείριση ή έργα που είναι ουσιωδώς απαραίτητα για τη λειτουργία των εν λόγω ξενοδοχειακών μονάδων του Ε.Ο.Τ.. Επίσης, υπάγονται και οι αυθαίρετες κατασκευές που εξυπηρετούν τη λειτουργία των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, για τις οποίες έχει γίνει υπαγωγή στις διατάξεις είτε του άρθρου 121 του ν. 4495/2017 είτε της περ. α' της παρ. 19 του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α' 174).

Η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της παρούσας δεν εφαρμόζεται για κατοικίες κάθε είδους, καταστήματα κάθε είδους, συμπεριλαμβανόμενων εμπορικών και υγειονομικού ενδιαφέροντος, με τα παραρτήματα και προσαρτήματά τους, κάμπινγκ, τουριστικά καταλύματα γενικά και ξενοδοχειακές μονάδες, εκτός των αναφερομένων στο προηγούμενο εδάφιο, καθώς και για τους τουριστικούς λιμένες του ν. 2160/1993. Για την αδειοδότηση ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 6 επ. του άρθρου 14, με εξαίρεση την εγγυητική επιστολή της περ. στ', επιπλέον δε, υποβάλλονται από τον αιτούντα οπωσδήποτε φωτογραφίες και χάρτης της ευρύτερης περιοχής με την ακριβή θέση του έργου και δημόσια έγγραφα και αεροφωτογραφίες συνοδευόμενες από υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού, από τα οποία να προκύπτει ο χρόνος κατασκευής και η έκταση των προς παραχώρηση της χρήσης ή εξαίρεση από την κατεδάφιση έργων, καθώς και κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο, ρητώς εξαιρουμένων των μαρτύρων και του όρκου.».

2. Στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 14Α του ν. 2971/2001, οι λέξεις «διετής» και «διετούς», αντιστοίχως, διαγράφονται και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Η αποκλειστική προθεσμία της παραγράφου 1, καθώς και η αναστολή των μέτρων της περίπτωσης β', αναστέλλουν την παραγραφή των απαιτήσεων και δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και την παραγραφή των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κατασκευή και χρήση των έργων και εγκαταστάσεων του παρόντος και την αναγκαστική είσπραξη των επιβληθέντων προστίμων και αποζημιώσεων. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω αποκλειστικής προθεσμίας και κατά το διάστημα που εκκρεμεί η απόφαση επί της υποβληθείσας αίτησης για παραχώρηση της χρήσης, αναστέλλεται η πρόοδος των ποινικών διαδικασιών που σχετίζονται με την κατασκευή και χρήση των έργων και εγκαταστάσεων του παρόντος. Αν απορριφθεί για οποιονδήποτε λόγο η αίτηση παραχώρησης της χρήσης, τότε λαμβάνονται και εκτελούνται όλα τα μέτρα, η έκδοση των οποίων είχε ανασταλεί.»

Άρθρο 67 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του άρθρου 61 καταργείται η υπό στοιχεία 2/31233/Α0024/2001 κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών (Β' 707).

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' **ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Άρθρο 68 **Έναρξη ισχύος**

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις παρ. 2 έως 5.
2. Το άρθρο 6 εφαρμόζεται αποκλειστικά επί παραβάσεων που τελούνται μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. α) Η ισχύς των άρθρων 27 έως και 33 αρχίζει από την 1η.1.2022.
β) Η ισχύς των άρθρων 35 και 36 αρχίζει από την 1^η.8.2022, πλην της περ. γ της υποπαρ. 8 της παρ. Ε του άρθρου 7 του ν. 2969/2001, όπως τροποποιείται με την παρ. 4 του άρθρου 35 του παρόντος, της οποίας η ισχύς αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
γ) Η ισχύς του άρθρου 37 αρχίζει από την 1η.1.2021.
4. α) Η παρ. 1 του άρθρου 48 ισχύει για κάθε πρόσωπο που καθίσταται κληρονόμος μετά από αποποίηση που γίνεται από την 1η Ιανουαρίου 2022 και εφεξής.
β) Η παρ. 2 του άρθρου 48 ισχύει για κάθε μεταβολή από την 1η Ιανουαρίου 2021 και εφεξής.
γ) Οι λοιπές διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Δ', πλην των περ. α) και β) της παρούσας, ισχύουν για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετών 2022 και επομένων.
δ) Τα άρθρα 50 και 52 ισχύουν από την 1^η.1.2022.
ε) Το άρθρο 51 ισχύει από την 15^η.3.2022..
στ) Οι παρ. 1 έως και 4 του άρθρου 53 ισχύουν για αιτήσεις για ανάληψη υπηρεσίας ή έναρξη εργασιών που έλαβαν χώρα από την 1η.1.2022 και μετά.
ζ) Το άρθρο 54 ισχύει από 1ης.1.2014.
η) Το άρθρο 55 εφαρμόζεται και για τις ληφθείσες από την 1η.1.2014 επιχορηγήσεις προς τους φορείς της παρ. 1 του άρθρου αυτού, με αποκλειστικό σκοπό την ικανοποίηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους.
θ) Το άρθρο 57 εφαρμόζεται για υποθέσεις με χρόνο γένεσης φορολογικής υποχρέωσης από τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής.
ι) Το άρθρο 59 εφαρμόζεται από την έναρξη ισχύος του άρθρου 56 του ν. 4607/2019 (Α' 65).
ια) Το άρθρο 61 εφαρμόζεται από το φορολογικό έτος 2021 και εφεξής.
5. α) Το άρθρο 59 ισχύει από τις 5.6.2021.
β) Το άρθρο 61 εφαρμόζεται στις διαιτησίες, στις οποίες ο διορισμός του λειτουργού του Ν.Σ.Κ., ως διαιτητή ή επιδιαιτητή, γίνεται μετά την έναρξη ισχύος του.

Αθήνα, 14 Μαρτίου 2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS

CHRISTOS STAIKOURAS
14.03.2022 23:41

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
15.03.2022 01:20

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΥΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΥΣ
15.03.2022 08:53

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΥΓΕΙΑΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

KONSTANTINOS CHATZIDAKIS

KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
14.03.2022 21:31

ATHANASIOS PLEVRIS

ATHANASIOS PLEVRIS
14.03.2022 21:22

KONSTANTINOS SKREKAS

KONSTANTINOS SKREKAS
14.03.2022 23:12

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
15.03.2022 00:38

STYLIANI MENDONI

STYLIANI MENDONI
14.03.2022 21:25

KONSTANTINOS TSIARAS

KONSTANTINOS TSIARAS
14.03.2022 21:23

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

KONSTANTINOS KARAMANLIS

KONSTANTINOS KARAMANLIS
14.03.2022 21:22

MAVROUDIS VORIDIS

MAVROUDIS VORIDIS
14.03.2022 21:47

IOANNIS PLAKIOTAKIS

IOANNIS PLAKIOTAKIS
14.03.2022 21:24

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

VASILEIOS KIKILIAS VASILEIOS KIKILIAS
14.03.2022 22:15

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS KYRIAKOS PIERRAKAKIS
14.03.2022 21:22

GEORGIOS GEORGANTAS GEORGIOS GEORGANTAS
14.03.2022 21:23

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

MILTADIS VARVITSIOTIS MILTIADIS VARVITSIOTIS
15.03.2022 12:50

THEODOROS SKYLAKAKIS THEODOROS SKYLAKAKIS
14.03.2022 21:53

STYLIANOS PETSAS STYLIANOS PETSAS
14.03.2022 22:58

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ